

Bruksela, 24 maja 2019 r.
(OR. en)

8661/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0229(COD)

CODEC 974	EF 168
ECOFIN 427	TELECOM 194
CADREFIN 218	IA 138
COMPET 353	FSTR 63
RECH 229	EDUC 216
ENER 244	CULT 74
TRANS 292	AUDIO 66
ENV 434	PE 213

NOTA INFORMACYJNA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego Program InvestEU – Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim (Strasburg, 15–18 kwietnia 2019 r.)

I. WPROWADZENIE

Sprawozdawcy José Manuel FERNANDES (PPE, PT) oraz Roberto GUALTIERI (S&D, IT), przedstawili sprawozdanie na temat wniosku dotyczącego rozporządzenia w imieniu Komisji Budżetowej oraz Komisji Gospodarczej i Monetarnej. Sprawozdanie zawierało jedną poprawkę (poprawkę nr 1) do wniosku.

Ponadto Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) zgłosiła jedną poprawkę (poprawka nr 2), grupa polityczna Verts/ALE zgłosiła 11 poprawek (poprawki nr 3–13), grupa polityczna PPE zgłosiła dwie poprawki (poprawki nr 14 i 15 REV2), grupa polityczna ALDE zgłosiła jedną poprawkę (poprawka nr 16 REV1), grupa polityczna GUE zgłosiła 25 poprawek (poprawki nr 25–41), a Komisja Budżetowa oraz Komisja Gospodarcza i Monetarna zgłosiły jedną poprawkę (poprawka nr 42).

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania 18 kwietnia 2019 r. zgromadzenie plenarne przyjęło poprawkę nr 42 do wniosku dotyczącego rozporządzenia. Nie przyjęto żadnych innych poprawek.

Zmieniony w ten sposób wniosek Komisji jest równoznaczny ze stanowiskiem Parlamentu w pierwszym czytaniu, zawartym w rezolucji ustawodawczej, która znajduje się w załączniku do niniejszej noty¹.

Fragmety załączonego tekstu, które nie zostały zaznaczone na szaro, są zasadniczo zgodne, poza drobnymi niespójnościami, ze wspólnym porozumieniem osiągniętym 20 marca 2019 r. na ostatnim posiedzeniu trójstronnym podczas 8. kadencji parlamentarnej (2014–2019). Wspomniane niespójności należy skorygować przed przyjęciem przez Radę jej stanowiska, gdy zostanie osiągnięte porozumienie w sprawie całego tekstu.

¹ Wersja stanowiska Parlamentu przedstawiona w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do tekstu Komisji oznaczono ***pogrubieniem i kursywą***. Miejsca, w których tekst usunięto, oznaczono symbolem „**■**”.

Program InvestEU *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 18 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program InvestEU (COM(2018)0439 – C8-0257/2018 – 2018/0229(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0439),
- uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 173 oraz art. 175 akapit trzeci Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0257/2018),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 października 2018 r.¹,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 5 grudnia 2018 r.²,
- uwzględniając pismo przewodniczącego Parlamentu do przewodniczących komisji z dnia 25 stycznia 2019 r. prezentujące podejście Parlamentu do programów sektorowych wieloletnich ram finansowych po 2020 r.,
- uwzględniając pismo Rady do przewodniczącego Parlamentu Europejskiego z dnia 1 kwietnia 2019 r. potwierdzające wspólne porozumienie osiągnięte pomiędzy obydwojema organami władzy ustawodawczej podczas negocjacji,
- uwzględniając art. 59 Regulaminu,
- uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Budżetowej i Komisji Gospodarczej i Monetarnej zgodnie z art. 55 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej i Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz opinie przedstawione przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Rozwoju Regionalnego i Komisję Kultury i Edukacji (A8-0482/2018),

¹ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 131.

² Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 310.

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu¹;
2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

¹ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte w dniu 16 stycznia 2019 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0026).

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 18 kwietnia 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... ustanawiającego Program InvestEU

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 173 i art. 175 akapit trzeci,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W 2016 r. inwestycje infrastrukturalne w Unii wyniosły 1,8 % jej PKB, co oznacza spadek w stosunku do 2009 r. (2,2 %) i około 20-procentowy spadek w porównaniu z poziomem inwestycji sprzed światowego kryzysu finansowego. W Unii odnotowuje się wprawdzie wzrost wskaźników inwestycji w stosunku do PKB, ale jest on nadal mniejszy niż można by oczekiwać po obecnej sile ożywienia gospodarczego oraz niewystarczający, aby mógł zrekompensować lata niedoinwestowywania. Co ważniejsze, obecne poziomy inwestycji oraz prognozy inwestycyjne nie uwzględniają inwestycji strukturalnych służących **podtrzymaniu długofalowego wzrostu**, których Unia potrzebuje, aby stawić czoło zmianom technologicznym i globalnej konkurencji, w tym w obszarze innowacji, umiejętności, infrastruktury, małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”), ani potrzeby sprostania najważniejszym wyzwaniom społecznym, takim jak zrównoważony rozwój czy starzenie się

¹ Dz.U. C [...], [...], s. [...].

² Dz.U. C [...], [...], s. [...].

³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 18 kwietnia 2019 r. **Tekst zaznaczony na szaro nie został uzgodniony w toku negocjacji międzyinstytucjonalnych.**

społeczeństwa. Aby osiągnąć cele polityki Unii, korygowanie niedoskonałości rynku oraz nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji wymaga zatem ciągłego wsparcia w celu zmniejszenia luki inwestycyjnej w docelowych sektorach.

- (2) W ocenach podkreślono, że duża liczba instrumentów finansowych, które wdrożono w ramach wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, spowodowała, że ich zakresy częściowo się pokrywały. Ta wielość instrumentów skomplikowała też warunki działania pośredników finansowych i ostatecznych odbiorców, którzy musieli mierzyć się z różnymi przepisami dotyczącymi kwalifikowalności i sprawozdawczości. Brak spójnych przepisów uniemożliwiał również łączenie kilku funduszy unijnych, co byłoby korzystne przy wspieraniu projektów wymagających różnych rodzajów finansowania. Należy zatem utworzyć jednolity instrument – Fundusz InvestEU, *m.in. w oparciu o doświadczenia zebrane w związku z Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych w ramach planu inwestycyjnego dla Europy*, aby zapewnić wydajniejsze udzielanie wsparcia ostatecznym odbiorcom poprzez zintegrowanie i uproszczenie oferty finansowej w ramach jednego programu wykorzystującego gwarancję budżetową, co zwiększy wpływ interwencji Unii, zmniejszając jednocześnie koszty ponoszone przez jej budżet.
- (3) W ostatnich latach Unia przyjęła ambitne strategie na rzecz dokończenia budowy jednolitego rynku oraz pobudzenia trwałego wzrostu gospodarczego *sprzyjającego włączeniu społecznemu* i tworzenia miejsc pracy, takie jak: *strategia „Europa 2020”*, unia rynków kapitałowych, strategia jednolitego rynku cyfrowego, *Europejska agenda kultury w dobie globalizacji świata*, pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym, strategia na rzecz mobilności niskoemisyjnej, *europejski poziom ambicji w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności*, Strategia kosmiczna dla Europy *oraz Europejski filar praw socjalnych*. Fundusz InvestEU powinien wykorzystywać i wzmacniać synergie pomiędzy tymi wzajemnie uzupełniającymi się strategiami poprzez wspieranie inwestycji i zapewnianie dostępu do finansowania.
- (4) Na poziomie Unii europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej stanowi ramy określania krajowych priorytetów w zakresie reform oraz monitorowania ich realizacji. Państwa członkowskie – *w stosownych przypadkach we współpracy z organami lokalnymi i regionalnymi* – opracowują swoje własne krajowe wieloletnie strategie inwestycyjne wspierające realizację tych priorytetów. Strategie te powinny być przedstawiane wraz z rocznymi krajowymi programami reform, aby służyć określeniu i koordynowaniu priorytetowych projektów inwestycyjnych, które mają być wspierane ze środków krajowych lub unijnych. Mają również pomóc w wykorzystywaniu unijnego finansowania w spójny sposób oraz w maksymalizowaniu wartości dodanej wsparcia finansowego otrzymywanego za pośrednictwem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji oraz w stosownych przypadkach Funduszu InvestEU.

- (5) Fundusz InvestEU powinien przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności i **konwergencji społeczno-gospodarczej** Unii, w tym w obszarze innowacji, cyfryzacji, **efektywnego wykorzystania zasobów zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym**, bardziej zrównoważonego i **sprzyjającego włączeniu społecznemu** wzrostu gospodarczego Unii **oraz** odporności w wymiarze społecznym, a także integracji unijnych rynków kapitałowych, w tym wprowadzenia rozwiązań korygujących ich fragmentację i dywersyfikujących źródła finansowania przedsiębiorstw unijnych. W tym celu **Fundusz InvestEU** powinien wspierać projekty, które są technicznie wykonalne i ekonomicznie opłacalne, tworząc ramy wykorzystywania instrumentów dłużnych, opartych na podziale ryzyka i kapitałowych opartych na gwarancji budżetowej Unii oraz w **stosownych przypadkach** na wkładach **finansowych** wnoszonych przez partnerów wykonawczych. Fundusz InvestEU powinien kierować się popytem i jednocześnie dążyć do **przysporzenia strategicznych, długotrwałych korzyści w kluczowych obszarach polityki Unii, które nie zostałyby sfinansowane lub zostałyby sfinansowane w niedostatecznym zakresie, i w ten sposób przyczynić się do osiągnięcia celów polityki Unii. Wsparcie z Funduszu powinno obejmować szerokie spektrum sektorów i regionów przy jednoczesnym unikaniu nadmiernej koncentracji sektorowej lub geograficznej.**
- (5a) **Sektor kultury i sektor kreatywny należą do najbardziej odpornych i najszybciej rozwijających się sektorów gospodarczych Unii, generujących wartość ekonomiczną i kulturową z własności intelektualnej i indywidualnej inwencji twórczej. Jednak niematerialny charakter ich aktywów ogranicza im dostęp do prywatnego finansowania, które jest kluczowe dla inwestycji, zwiększania skali działalności oraz konkurencyjności na poziomie międzynarodowym. Program InvestEU powinien kontynuować misję ułatwiania MŚP i organizacjom z sektora kultury i sektora kreatywnego dostępu do finansowania.**
- (6) Fundusz InvestEU powinien wspierać inwestycje w aktywa rzeczowe oraz wartości niematerialne i prawne, w **tym w dziedzictwo kulturowe**, w celu pobudzenia **trwałego** wzrostu gospodarczego **sprzyjającego włączeniu społecznemu**, inwestycji i zatrudnienia, przyczyniając się w ten sposób do większego dobrostanu i sprawiedliwszego rozkładu dochodów **oraz do większej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej** Unii. **Projekty finansowane z Programu InvestEU powinny dotrzymywać unijnych standardów środowiskowych i społecznych włącznie z respektowaniem praw pracowniczych.** Interwencje Funduszu InvestEU powinny uzupełniać wsparcie Unii udzielane za pomocą dotacji.
- (7) Unia zatwierdziła cele określone w programie działań ONZ na 2030 r., jej cele zrównoważonego rozwoju i porozumienie paryskie z 2015 r., jak również ramy z Sendai dotyczące ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030. Aby osiągnąć uzgodnione cele, w tym te włączone do polityki Unii w zakresie ochrony środowiska, należy

znacząco zwiększyć działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. Zasady zrównoważonego rozwoju powinny zatem odgrywać dużą rolę w ramach koncepcji Funduszu InvestEU.

- (8) Program InvestEU powinien przyczyniać się do budowy zrównoważonego systemu finansowego w Unii, który wspiera przekierowywanie kapitału prywatnego na zrównoważone inwestycje, zgodnie z celami określonymi w planie działania Komisji na rzecz finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego¹.

- (9) W uznaniu wagi przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych Program InvestEU przyczyni się do włączenia działań na rzecz klimatu w główny nurt polityki i do osiągnięcia ogólnego celu, zgodnie z którym wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie Unii mają w okresie obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 sięgnąć łącznie 25 %, **oraz do osiągnięcia jak najszybciej, a najpóźniej do 2027 r. – celu rocznego, zgodnie z którym wydatki te mają sięgnąć 30 %**. W odniesieniu do działań wspieranych z Programu InvestEU oczekuje się, że **co najmniej 40 %** całkowitej puli środków finansowych tego programu będzie przyczyniać się do realizacji celów klimatycznych. Stosowne działania zostaną określone przy opracowywaniu i wdrażaniu Programu InvestEU oraz zweryfikowane w ramach odpowiednich ocen i procesów przeglądu.

- (10) Wkład Funduszu InvestEU w osiągnięcie celów w dziedzinie klimatu będzie monitorowany za pośrednictwem unijnego systemu monitorowania klimatu opracowanego przez Komisję we współpracy z **potencjalnymi** partnerami wykonawczymi i przy zastosowaniu w odpowiedni sposób kryteriów określonych w [rozporządzeniu w sprawie ustanowienia ram wspierania zrównoważonych inwestycji²] w celu ustalenia, czy dana działalność gospodarcza jest zrównoważona pod względem środowiskowym. **Program InvestEU powinien również przyczynić się do wdrożenia innych aspektów celów zrównoważonego rozwoju.**
- (11) Zgodnie ze sprawozdaniem dotyczącym zagrożeń dla środowiska z 2018 r. wydanym przez Światowe Forum Ekonomiczne połowa z dziesięciu najpoważniejszych zagrożeń dla gospodarki światowej dotyczy środowiska. Zagrożenia te obejmują zanieczyszczenie powietrza, gleby, **wód śródlądowych i oceanów**, ekstremalne zdarzenia pogodowe, utratę różnorodności biologicznej oraz niepowodzenie działań mających na celu łagodzenie skutków zmiany klimatu i dostosowanie się do niej. Zasady ochrony środowiska są mocno osadzone w Traktatach i w wielu obszarach polityki Unii. W związku z tym w ramach

¹ COM(2018)0097 final.

² COM(2018)0353.

działań związanych z Funduszem InvestEU należy wspierać uwzględnianie celów z dziedziny ochrony środowiska w głównym nurcie polityki. Kwestie ochrony środowiska i związanego z nią zapobiegania zagrożeniom oraz zarządzania ryzykiem powinny zostać uwzględnione przy przygotowywaniu i realizacji inwestycji. UE powinna również śledzić swoje wydatki związane z ochroną bioróżnorodności i ograniczaniem zanieczyszczenia powietrza w celu wypełnienia obowiązków sprawozdawczych wynikających z Konwencji o różnorodności biologicznej oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284¹. Inwestycje przeznaczone na cele związane z ochroną środowiska należy zatem śledzić za pomocą wspólnych metod, spójnych z metodami opracowanymi w ramach innych unijnych programów mających zastosowanie do klimatu, różnorodności biologicznej i zarządzania zanieczyszczeniem powietrza, aby umożliwić ocenę indywidualnego i łącznego wpływu inwestycji na kluczowe składniki kapitału naturalnego, w tym na powietrze, wodę, grunty i różnorodność biologiczną.

- (12) Projekty inwestycyjne otrzymujące znaczne unijne wsparcie, w szczególności w dziedzinie infrastruktury, powinny ***być analizowane przez partnera wykonawczego pod kątem wpływu na środowisko, klimat lub skutków społecznych, a jeśli takowe zostaną stwierdzone, powinny podlegać*** kontroli zrównoważonego charakteru zgodnie z wytycznymi, które powinny zostać opracowane przez Komisję w ***ścisłej*** współpracy z ***potencjalnymi*** partnerami wykonawczymi w ramach Programu InvestEU, przy zastosowaniu w odpowiedni sposób kryteriów określonych w [rozporządzeniu w sprawie ustanowienia ram wspierania zrównoważonych inwestycji] w celu ustalenia, czy dana działalność gospodarcza jest zrównoważona pod względem środowiskowym i spójna z wytycznymi opracowanymi na potrzeby innych unijnych programów. ***Zgodnie z zasadą proporcjonalności takie*** wytyczne powinny przewidywać rozwiązania pozwalające na uniknięcie nadmiernego obciążenia administracyjnego, ***a projekty poniżej pewnej wielkości określonej w wytycznych powinny być wyłączone z kontroli zrównoważonego charakteru. Jeżeli partner wykonawczy stwierdzi, że nie trzeba przeprowadzać kontroli zrównoważonego charakteru, powinien on przedstawić komitetowi inwestycyjnemu uzasadnienie takiej decyzji. Do wsparcia na podstawie niniejszego rozporządzenia nie powinny się kwalifikować operacje, które są niezgodne z celami klimatycznymi.***
- (13) Niskie wskaźniki inwestycji w infrastrukturę w Unii podczas kryzysu finansowego osłabiły zdolność Unii do stymulowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i konwergencji. Znaczne inwestycje w europejską infrastrukturę,

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE (Dz.U. L 344 z 17.12.2016, s. 1).

w szczególności w połączenia międzysystemowe i w efektywność energetyczną oraz w tworzenie jednolitego europejskiego obszaru transportu, są niezbędne do osiągnięcia unijnych celów w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym **do wypełnienia zobowiązań Unii dotyczących celów zrównoważonego rozwoju, oraz celów w dziedzinie energii i klimatu na 2030 r.** W związku z tym wsparcie w ramach Funduszu InvestEU powinno być ukierunkowane na inwestycje w dziedzinie transportu, energii – w tym w efektywność energetyczną i w **odnawialne oraz inne bezpieczne i zrównoważone niskoemisyjne źródła energii** – środowiska, działań na rzecz klimatu oraz infrastruktury morskiej i cyfrowej. **Program InvestEU powinien traktować priorytetowo obszary, które są niedoinwestowane i wymagają dodatkowych inwestycji.** Aby zmaksymalizować wpływ i wartość dodaną unijnego wsparcia finansowego, należałoby wspierać usprawniony proces inwestycyjny, zwiększający widoczność sekwencji projektów i **maksymalnie potęgujący synergię między odpowiednimi programami unijnymi w takich dziedzinach jak transport, energetyka i cyfryzacja.** Mając na uwadze zagrożenia dla bezpieczeństwa, projekty inwestycyjne otrzymujące wsparcie Unii powinny **obejmować odporność infrastruktury, w tym jej konserwację i bezpieczeństwo, a także** mieć na względzie zasady ochrony obywateli w przestrzeni publicznej. Powinno to być uzupełnieniem wysiłków podejmowanych w ramach innych unijnych funduszy, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, zapewniających wsparcie na rzecz związanych z bezpieczeństwem elementów inwestycji w dziedzinie przestrzeni publicznej, transportu, energii i innej infrastruktury krytycznej.

- (13a) *Program InvestEU powinien w stosownych przypadkach przyczynić się do osiągnięcia celów [zmienionej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii] i [rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną], a także do sprzyjania efektywności energetycznej w decyzjach inwestycyjnych.*
- (13b) *Prawdziwa multimodalność jest szansą na stworzenie wydajnej i przyjaznej dla środowiska sieci transportu, w której maksymalnie wykorzystywany będzie potencjał wszystkich środków transportu oraz zrodzi się synergia między nimi. Program InvestEU mógłby wspierać inwestycje w multimodalne węzły transportowe, które pomimo znacznego potencjału ekonomicznego i uzasadnienia biznesowego są bardzo ryzykowne dla prywatnych inwestorów. Program mógłby również przyczynić się do opracowania i wdrożenia inteligentnych systemów transportowych (ITS). Program InvestEU powinien się przyczynić do wzmożenia wysiłków na rzecz tworzenia i wdrażania technologii wpływających na poprawę bezpieczeństwa pojazdów i infrastruktury drogowej.*
- (13c) *Program InvestEU powinien się przyczynić do realizacji polityki UE dotyczącej mórz i oceanów, poprzez tworzenie projektów i przedsięwzięć w obszarze niebieskiej gospodarki, i zasad jej finansowania. Mogłoby to obejmować interwencje w obszarze przedsiębiorczości i gospodarki morskiej, innowacyjnego i konkurencyjnego przemysłu*

morskiego, a także energii morskiej pochodzącej ze źródeł odnawialnych i gospodarki o obiegu zamkniętym.

- (14) Mimo że ogólny poziom inwestycji w Unii wzrasta, inwestycje w działalność obciążoną wyższym ryzykiem, taką jak badania naukowe i innowacje, są nadal niewystarczające. Wynikające z tego niedoinwestowanie badań i innowacji ma negatywny wpływ na konkurencyjność przemysłową i gospodarczą Unii oraz jakość życia jej obywateli. Fundusz InvestEU powinien oferować odpowiednie produkty finansowe ukierunkowane na różne etapy cyklu innowacji i szerokie spektrum interesariuszy, w szczególności umożliwiające zwiększanie skali rozwiązań i ich wdrażanie na skalę handlową w Unii, tak aby rozwiązania te były konkurencyjne na rynkach światowych *oraz promowały wybitne osiągnięcia Unii w dziedzinie zrównoważonych technologii na arenie międzynarodowej w synergii z programem „Horyzont Europa”, w tym z działaniami Europejskiej Rady ds. Innowacji. Aby udzielić takiego ukierunkowanego wsparcia, należy się w znacznym stopniu oprzeć na doświadczeniu zdobytym w związku z instrumentami finansowymi stworzonymi na potrzeby programu „Horyzont 2020”, takimi jak InnovFin, aby ułatwić innowacyjnym przedsiębiorstwom szybszy dostęp do finansowania.*
- (14a) *Ponieważ turystyka jest ważnym sektorem gospodarki Unii, Program InvestEU powinien przyczynić się do wzmocnienia długofalowej konkurencyjności tego sektora, wspierając działania sprzyjające turystyce zrównoważonej, innowacyjnej i cyfrowej.*
- (15) Pilnie potrzebne są intensywne wysiłki na rzecz inwestowania w transformację cyfrową i *zwiększenia jej tempa oraz* w celu rozłożenia korzyści z tej transformacji na wszystkich obywateli i przedsiębiorstwa w Unii. Mając już solidne ramy polityczne strategii jednolitego rynku cyfrowego, należy teraz realizować inwestycje o podobnym poziomie ambicji, w tym inwestycje w rozwój sztucznej inteligencji *zgodnie z programem „Cyfrowa Europa”.*
- (16) **■** *MŚP stanowią ponad 99 % przedsiębiorstw w Unii, a ich wartość gospodarcza jest istotna i kluczowa.* Starając się o dostęp do finansowania, borykają się one jednak z trudnościami ze względu na obawy przed wysokim ryzykiem i brakiem wystarczających zabezpieczeń. Dodatkowe wyzwania wynikają z konieczności utrzymania *przez MŚP i przedsiębiorstwa społeczne* konkurencyjności **■** poprzez angażowanie się w cyfryzację, umiędzynarodowienie, *transformację zgodną z logiką gospodarki o obiegu zamkniętym,* działalność innowacyjną oraz podnoszenie kwalifikacji siły roboczej. Ponadto MŚP mają dostęp do bardziej ograniczonego zestawu źródeł finansowania w porównaniu z większymi przedsiębiorstwami: zazwyczaj nie emitują obligacji, mają jedynie ograniczony dostęp do giełd papierów wartościowych i dużych inwestorów instytucjonalnych. *Innowacyjne rozwiązania, takie jak wykup pracowniczy przedsiębiorstwa lub partycypacja pracownicza, są również coraz powszechniejsze w przypadku MŚP i przedsiębiorstw społecznych.*

Problemy z dostępem do finansowania są jeszcze bardziej dotkliwe w przypadku tych MŚP, których działalność jest związana z aktywami niematerialnymi i prawnymi. Unijne MŚP korzystają w dużej mierze ze wsparcia banków i finansowania dłużnego w formie kredytów w rachunku bieżącym, pożyczek bankowych lub leasingu. Zwiększenie zdolności MŚP do finansowania ich zakładania, wzrostu, **innowacji** i **zrównoważonego** rozwoju, **zapewnienia sobie konkurencyjności** oraz zdolności do przetrwania pogorszenia koniunktury gospodarczej, a tym samym zwiększenie odporności gospodarki i systemu finansowego na kryzys lub wstrząsy gospodarcze **oraz jej zdolności do tworzenia miejsc pracy i dobrostanu społecznego**, wymaga wspierania MŚP zmagających się ze wspomnianymi wyżej wyzwaniem **poprzez ułatwienie im dostępu do finansowania oraz zapewnienie** im bardziej zróżnicowanych źródeł finansowania. Stanowi to również uzupełnienie inicjatyw podjętych już w kontekście unii rynków kapitałowych. **Fundusz InvestEU powinien zatem skorzystać ze zdobytych udanych programów takich jak COSME i oferować kapitał obrotowy i inwestycje w całym cyklu życia przedsiębiorstwa, finansowanie transakcji leasingu oraz stworzyć możliwość skupienia się na konkretnych, bardziej ukierunkowanych produktach finansowych.**

- (17) Jak określono w dokumencie otwierającym debatę na temat społecznego wymiaru Europy¹, w komunikacie dotyczącym Europejskiego filaru praw socjalnych² **i w unijnych ramach ds. Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych**, budowanie sprawiedliwszej Unii bardziej sprzyjającej włączeniu społecznemu, jest jednym z priorytetów Unii w zakresie zwalczania nierówności i wspierania polityki włączenia społecznego w Europie. Nierówność szans dotyczy szczególnie dostępu do edukacji, szkolenia, **kultury, zatrudnienia, opieki zdrowotnej i usług społecznych**. Inwestowanie w gospodarkę społeczną opartą na umiejętnościach i kapitale ludzkim, a także w integrację społeczną słabszych grup, zwłaszcza koordynowane na poziomie unijnym, może przyczynić się do zwiększenia możliwości gospodarczych. Fundusz InvestEU powinien być wykorzystywany do wspierania inwestycji w kształcenie i szkolenie, w **tym w przekwalifikowanie zawodowe i podwyższanie kwalifikacji pracowników, zwłaszcza w regionach uzależnionych od gospodarki opartej w znacznej mierze na węglu i dotkniętych strukturalną transformacją związaną z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną**, do pomocy w zwiększaniu zatrudnienia, w szczególności wśród osób niewykwalifikowanych i długotrwale bezrobotnych, oraz do poprawy sytuacji w zakresie **równouprawnienia płci, równych szans, solidarności międzypokoleniowej, opieki zdrowotnej i sektora usług społecznych, mieszkalnictwa socjalnego**, bezdomności, integracji cyfrowej, rozwoju społeczności, roli i miejsca młodych ludzi w społeczeństwie, jak również osób znajdujących się w trudnej

¹ COM(2017)0206.

² COM(2017)0250.

sytuacji, w tym obywateli państw trzecich. Program InvestEU powinien także przyczynić się do wspierania europejskiej kultury i kreatywności. Aby przeciwdziałać głębokiej transformacji społeczeństw Unii i rynku pracy w nadchodzącym dziesięcioleciu, trzeba inwestować w kapitał ludzki, **infrastrukturę społeczną**, mikrofinansowanie, **etyczne finansowanie** i finansowanie przedsiębiorstw społecznych **oraz** nowe modele biznesowe gospodarki społecznej, w tym realizować inwestycje mające wpływ społeczny i zlecać zadania mające na celu uzyskanie określonego wpływu społecznego. Program InvestEU powinien wzmocnić rodzący się ekosystem rynku społecznego, zwiększając podaż finansowania i ustawiając dostęp do niego mikroprzedsiębiorstwom i przedsiębiorstwom społecznym **oraz instytucjom solidarności społecznej**, tak aby zaspokoić potrzeby tych, którzy najbardziej tego potrzebują. W sprawozdaniu grupy zadaniowej wysokiego szczebla ds. inwestowania w infrastrukturę społeczną w Europie¹ wskazano **łącną lukę inwestycyjną w wysokości co najmniej 1,5 bln EUR przewidywaną w latach 2018–2030 w infrastrukturze i usługach społecznych**, w tym w obszarze kształcenia, szkolenia, opieki zdrowotnej i mieszkalnictwa, które wymagają wsparcia również na poziomie Unii. W związku z tym należy wykorzystać łączną zdolność kapitału publicznego, komercyjnego i dobroczynnego, jak również wsparcie ze strony **alternatywnych kategorii podmiotów finansowych, takich jak podmioty etyczne, społeczne i podmioty działające w sposób zrównoważony, oraz fundacji**, w celu wspierania rozwoju łańcucha wartości na rynku społecznym i zwiększania odporności Unii.

- (18) Fundusz InvestEU powinien funkcjonować w ramach czterech segmentów polityki odzwierciedlających kluczowe priorytety polityk Unii, a mianowicie zrównoważoną infrastrukturę; badania naukowe, innowacje i cyfryzację; MŚP oraz inwestycje i umiejętności społeczne.
- (18a) Choć z segmentu MŚP powinny w pierwszym rzędzie korzystać MŚP, małe spółki o średniej kapitalizacji również powinny się kwalifikować do wsparcia z tego segmentu. Spółki o średniej kapitalizacji powinny się kwalifikować do wsparcia z pozostałych trzech segmentów.**
- (19) Każdy segment polityki powinien składać się z dwóch modułów, tj. z modułu unijnego i modułu państw członkowskich. Moduł unijny powinien służyć korygowaniu, w proporcjonalny sposób, niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji **mających zasięg ogólnounijny lub specyficznych dla poszczególnych państw członkowskich**, a wspierane działania powinny charakteryzować się wyraźną europejską wartością dodaną. Moduł państw członkowskich powinien umożliwiać państwom

¹ Opublikowany w styczniu 2018 r. jako **European Economy Discussion Paper** [dokument do dyskusji na temat gospodarki europejskiej] nr 074.

członkowskim *oraz władzom regionalnym za pośrednictwem państw członkowskich* przeznaczanie części ich zasobów z funduszy podlegających zarządzaniu dzielonemu na tworzenie rezerw na potrzeby gwarancji UE zabezpieczającej operacje z zakresu finansowania i inwestycji służące korygowaniu niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji na ich własnym terytorium *zgodnie z umową o przyznanie wkładu*, w tym na obszarach oddalonych i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, takich jak najbardziej oddalone regiony Unii, aby realizować cele danego funduszu podlegającego zarządzaniu dzielonemu. Działania wspierane z Funduszu InvestEU w ramach modułu unijnego lub modułu państw członkowskich nie powinny powielać ani wypierać finansowania prywatnego, ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym.

- (20) Moduł państw członkowskich powinien być specjalnie zaprojektowany tak, by umożliwiać korzystanie z funduszy podlegających zarządzaniu dzielonemu w celu tworzenia rezerw na gwarancję udzielaną przez Unię. *Możliwość ta zwiększyłaby wartość dodaną zabezpieczanych przez Unię gwarancji budżetowych dzięki udostępnieniu ich szerszemu gronu odbiorców finansowych z przeznaczeniem na szerszy wachlarz projektów oraz dzięki zróżnicowaniu sposobów osiągnięcia celów w przypadku funduszy podlegających zarządzaniu dzielonemu*, przy jednoczesnym zapewnieniu spójnego zarządzania ryzykiem związanym ze zobowiązaniami warunkowymi poprzez stosowanie gwarancji udzielanej przez Komisję w ramach zarządzania pośredniego. Unia powinna gwarantować operacje z zakresu finansowania i inwestycji przewidziane w umowach w sprawie gwarancji zawartych między Komisją a partnerami wykonawczymi w ramach modułu państw członkowskich; fundusze podlegające zarządzaniu dzielonemu powinny stanowić źródło rezerw na gwarancję, zgodnie ze wskaźnikiem tworzenia rezerw ustalonym przez Komisję i *określonym w umowie o przyznanie wkładu podpisanej z odnośnym państwem członkowskim*, na podstawie charakteru odnośnych operacji i związanych z nimi oczekiwanych strat, natomiast państwa członkowskie przejmowałyby straty przekraczające poziom oczekiwanych strat poprzez wystawianie gwarancji wzajemnych na rzecz Unii. Takie uzgodnienia powinny być przyjmowane w ramach jednej umowy o przyznanie wkładu zawieranej z każdym państwem członkowskim, które dobrowolnie wybierze takie rozwiązanie. Umowa o przyznanie wkładu powinna obejmować przynajmniej jedną szczegółową umowę w sprawie gwarancji, która ma być realizowana na terytorium danego państwa członkowskiego, *oraz wszelkie wyodrębnione środki z przeznaczeniem dla regionów na podstawie przepisów dotyczących Funduszu InvestEU*. Określenie wskaźnika tworzenia rezerw w poszczególnych przypadkach wymaga odstępstwa od art. 211 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) **2018/1046**¹ („rozporządzenie finansowe”). Ta struktura przewiduje również jednolity zbiór przepisów dotyczących gwarancji budżetowych

1

wspieranych z funduszy zarządzanych centralnie lub z funduszy podlegających zarządzaniu dzielonemu, co ułatwiłoby ich łączenie.

(20a) W celu zapewnienia maksymalnego wpływu politycznego, skutecznej realizacji oraz odpowiedniego nadzoru nad zarządzaniem budżetem i ryzykiem należy ustanowić między Komisją a grupą EBI partnerstwo oparte na atutach każdego z partnerów, które powinno wspierać skuteczny i sprzyjający włączeniu bezpośredni dostęp do finansowania.

(20b) Komisja powinna wraz z grupą EBI zasięgać opinii innych potencjalnych partnerów wykonawczych w kwestii wytycznych inwestycyjnych, wytycznych dotyczących monitorowania klimatu i zrównoważonego rozwoju oraz, w stosownych przypadkach, wspólnych metod w celu zapewnienia włączającego charakteru i zdolności do funkcjonowania do czasu ustanowienia organów zarządzających, po którym partnerzy wykonawczy powinni wchodzić w skład rady doradczej i rady kierowniczej.

(21) Fundusz InvestEU powinien móc przyjmować wkłady z państw trzecich, które są członkami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, państw przystępujących, kandydatów i potencjalnych kandydatów, państw objętych polityką sąsiedztwa i innych państw zgodnie z warunkami ustalonymi między Unią a tymi państwami. Powinno to umożliwić w stosownych przypadkach stałą współpracę z odnośnymi państwami, w szczególności w dziedzinie badań naukowych i innowacji, jak również w dziedzinie MŚP.

(22) W niniejszym rozporządzeniu określa się pulę środków finansowych na działania realizowane w ramach Programu InvestEU inne niż tworzenie rezerw na gwarancję UE, która to pula w ramach rocznej procedury budżetowej ma stanowić dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu [odniesienie do aktualizacji w stosownych przypadkach zgodnie z nowym porozumieniem międzyinstytucjonalnym: pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami¹].

(23) Oczekuje się, że gwarancja UE w wysokości **40 817 500 000 EUR** (w cenach bieżących) na poziomie Unii zmobilizuje w całej Unii inwestycje o wartości ponad **698 194 079 000 EUR**, i należy ją ■ podzielić między segmenty polityki.

(23a) Dnia [data] Komisja ogłosiła, że „[b]ez uszczerbku dla prerogatyw Rady we wdrażaniu paktu stabilności i wzrostu jednorazowe wkłady państw członkowskich, dokonane przez

¹ Odniesienie do aktualizacji: Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1. Porozumienie jest dostępne pod adresem: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.POL&toc=OJ:C:2013:373:TOC

państwo członkowskie lub krajowe banki prorozwojowe sklasyfikowane w sektorze instytucji rządowych lub działające w imieniu państwa członkowskiego na rzecz EFIS lub tematycznych lub wielokrajowych platform inwestycyjnych ustanowionych w celu realizacji planu inwestycyjnego powinny co do zasady być uznawane za działania jednorazowe w rozumieniu art. 5 ust. 1 i art. 9 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97 oraz art. 3 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97. Ponadto, bez uszczerbku dla prerogatyw Rady we wdrażaniu paktu stabilności i wzrostu, Komisja rozważy, w jakim stopniu – w kontekście komunikatu Komisji w sprawie elastyczności – InvestEU, jako instrument będący następcą EFIS, można potraktować tak samo jak EFIS w odniesieniu do jednorazowego wkładu wnoszonego przez państwa członkowskie w gotówce w celu sfinansowania dodatkowej kwoty gwarancji UE na potrzeby modułu państwa członkowskiego”.

- (24) Gwarancja UE, na której opiera się Fundusz InvestEU, powinna być wdrażana przez Komisję pośrednio, tzn. za pośrednictwem partnerów wykonawczych, którzy są w stanie dotrzeć *w stosownych przypadkach do pośredników finansowych i do ostatecznych odbiorców. Proces wyboru partnerów wykonawczych powinien być przejrzysty i wolny od wszelkich konfliktów interesów.* Komisja powinna zawrzeć z każdym z partnerów wykonawczych umowę w sprawie gwarancji zapewniającą im zdolność gwarancyjną z Funduszu InvestEU w celu wsparcia ich operacji z zakresu finansowania i inwestycji, które są zgodne z celami Funduszu InvestEU i kryteriami kwalifikowalności. *Zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do gwarancji nie powinno utrudniać bezpośredniego dostępu partnerów wykonawczych do gwarancji. Po otrzymaniu gwarancji w z modułu unijnego partnerzy wykonawczy powinni w pełni odpowiadać za cały proces inwestycyjny i za przeprowadzanie operacji z zakresu finansowania lub inwestycji z należytą starannością. Fundusz InvestEU powinien wspierać projekty, które z natury charakteryzują się wyższym profilem ryzyka niż projekty wspierane w ramach zwykłych operacji partnerów wykonawczych i których bez wsparcia z Funduszu InvestEU w okresie, w którym można skorzystać z gwarancji UE, inne podmioty publiczne lub prywatne nie mogłyby zrealizować wcale lub nie w takim samym zakresie.*
- (24a) *Fundusz InvestEU powinien dysponować odpowiednią strukturą zarządzania, której rola powinna być zbieżna z jego wyłącznym celem, jakim jest zapewnienie właściwego wykorzystania gwarancji UE zgodnie z zasadą zapewnienia niezależności politycznej decyzji inwestycyjnych. Tę strukturę zarządzania powinny tworzyć Rada Doradcza, Rada Kierownicza i całkowicie niezależny Komitet Inwestycyjny. Ogólny skład struktury zarządzania powinien zmierzać do osiągnięcia równowagi płci. Struktura zarządzania nie powinna zakłócać procesu decyzyjnego grupy EBI lub innych partnerów wykonawczych ani nie powinna zastępować ich odpowiednich organów zarządzających.*

- (25) Należy ustanowić Radę Doradczą – składającą się z przedstawicieli partnerów wykonawczych i przedstawicieli państw członkowskich, **z jednego eksperta powołanego przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny oraz z jednego eksperta powołanego przez Komitet Regionów** – w celu wymiany informacji oraz danych dotyczących wykorzystywania produktów finansowych udostępnianych w ramach Funduszu InvestEU, a także w celu omawiania zmieniających się potrzeb i nowych produktów, w tym luk rynkowych na określonych terytoriach.
- (25a) **Rada Kierownicza, składająca się z przedstawicieli Komisji, partnerów wykonawczych oraz jednego eksperta bez prawa głosu wyznaczonego przez Parlament Europejski, powinna określać strategiczne i operacyjne wytyczne dotyczące InvestEU.**
- (26) Komisja powinna oceniać zgodność przedłożonych przez partnerów wykonawczych operacji z zakresu finansowania i inwestycji z prawem i polityką Unii, natomiast ostateczne decyzje w sprawie tych operacji powinien podejmować partner wykonawczy.
- (27) **Komitet Inwestycyjny powinien wspomagać niezależny sekretariat mieszczący się w Komisji i odpowiedzialny przed przewodniczącym Komitetu Inwestycyjnego.**
- (28) Komitet Inwestycyjny składający się z niezależnych ekspertów powinien przedstawiać swoje wnioski w sprawie przyznania wsparcia w formie gwarancji UE na operacje z zakresu finansowania i inwestycji spełniające kryteria kwalifikowalności, udzielając w ten sposób zewnętrznego doradztwa fachowego przy ocenie inwestycyjnej projektu. Komitet Inwestycyjny powinien zbierać się w różnych konfiguracjach, aby jak najlepiej uwzględniać różne dziedziny i sektory polityki.
- (29) Przy wyborze partnerów wykonawczych do celów wdrażania Funduszu InvestEU Komisja powinna rozważać zdolność kontrahenta do realizowania celów Funduszu InvestEU i wniesienia własnych zasobów, aby zapewnić odpowiedni zasięg geograficzny i dywersyfikację geograficzną, do przyciągnięcia inwestorów prywatnych oraz do zapewnienia odpowiedniej dywersyfikacji ryzyka i stworzenia ■ rozwiązań służących korygowaniu niedoskonałości rynku i nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji. Ze względu na rolę grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego („EBI”), jaką powierza się jej w Traktatach, jej zdolność do działania we wszystkich państwach członkowskich oraz jej doświadczenie zdobyte w ramach obecnych instrumentów finansowych i EFIS, powinna ona pozostać uprzywilejowanym partnerem wykonawczym w ramach unijnego modułu Funduszu InvestEU. Oprócz grupy EBI możliwość oferowania zestawu uzupełniających produktów finansowych powinny mieć też krajowe banki lub instytucje prorozwojowe ze względu na to, że ich doświadczenie i zdolności na szczeblu **krajowym i regionalnym** mogą być korzystne dla maksymalizacji wpływu funduszy publicznych **na całym terytorium Unii,**

oraz aby wspierane projekty pochodziły z różnych obszarów geograficznych Unii. Program InvestEU powinien być realizowany w taki sposób, aby sprzyjać równym warunkom działania dla mniejszych i krócej działających banków lub instytucji prorozwojowych. Powinna ponadto istnieć możliwość, aby inne międzynarodowe instytucje finansowe działały w charakterze partnerów wykonawczych, zwłaszcza gdy posiadają one komparatywną przewagę pod względem szczególnej wiedzy fachowej i doświadczenia w niektórych państwach członkowskich *oraz gdy większość udziałów w spółce należy do podmiotów unijnych.* Również inne podmioty spełniające kryteria określone w rozporządzeniu finansowym powinny mieć możliwość działania w charakterze partnerów wykonawczych.

- (30) *Aby sprzyjać większej dywersyfikacji geograficznej, można stworzyć platformy inwestycyjne łączące wysiłki i wiedzę fachową partnerów wykonawczych z działaniami innych krajowych banków prorozwojowych o niedużym doświadczeniu w korzystaniu z instrumentów finansowych. Należy sprzyjać takim strukturom, także przy ewentualnym wsparciu ze strony Centrum Doradztwa InvestEU. Aby sprzyjać korzystaniu z platform inwestycyjnych w danych sektorach, należy zgromadzić wspóln inwestorów, organy publiczne, ekspertów, placówki oświatowe, szkoleniowe i badawcze, odpowiednich partnerów społecznych i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego oraz inne odpowiednie podmioty na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym.*
- (31) Gwarancja UE w ramach modułu państw członkowskich powinna być udzielana każdemu partnerowi wykonawczemu kwalifikującemu się zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego, w tym krajowym lub regionalnym bankom lub instytucjom prorozwojowym, EBI, Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu i innym *międzynarodowym instytucjom finansowym.* Wybierając partnerów wykonawczych w ramach modułu państw członkowskich, Komisja powinna uwzględnić propozycje przedstawione przez każde państwo członkowskie, *ujęte w umowie o przyznanie wkładu.* Zgodnie z art. 154 rozporządzenia finansowego Komisja musi dokonać oceny zasad i procedur partnera wykonawczego, aby upewnić się, że gwarantują one poziom ochrony interesów finansowych Unii równoważny poziomowi gwarantowanemu przez Komisję.
- (32) Ostateczne decyzje w sprawie operacji z zakresu finansowania i inwestycji powinny być podejmowane przez partnera wykonawczego w jego własnym imieniu, powinny być wdrażane zgodnie z jego wewnętrznymi zasadami, *polityką* i procedurami oraz ujmowane w jego sprawozdaniach finansowych *lub w stosownych przypadkach ujawniane w informacjach dodatkowych do sprawozdań finansowych.* Komisja powinna zatem rozliczać się wyłącznie ze zobowiązań finansowych wynikających z gwarancji UE i wykazywać maksymalną kwotę gwarancji, w tym wszelkie istotne informacje na temat udzielonej gwarancji.

- (33) Fundusz InvestEU powinien w stosownych przypadkach umożliwiać sprawne, *bezproblemowe* i skuteczne łączenie z tą gwarancją dotacji lub instrumentów finansowych bądź obu tych rodzajów wsparcia, finansowanych z budżetu Unii lub z *innych funduszy takich jak Fundusz* na rzecz Innowacji Unijnego Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji (ETS) w sytuacjach, w których jest to konieczne w celu jak najlepszego wsparcia inwestycji służących korygowaniu określonych niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji.
- (34) Projekty przedłożone przez partnerów wykonawczych celem otrzymania wsparcia w ramach Programu InvestEU, które przewidują połączenie tego wsparcia ze wsparciem z innych programów unijnych, powinny być również, jako całość, zgodne z celami i kryteriami kwalifikowalności zawartymi w przepisach dotyczących odnośnych programów unijnych. Decyzję o wykorzystaniu gwarancji UE należy podejmować zgodnie z przepisami Programu InvestEU.
- (35) Centrum Doradztwa InvestEU powinno wspierać opracowywanie optymalnych sekwencji projektów inwestycyjnych w każdym segmencie polityki *za pomocą inicjatyw doradczych, które powinny być realizowane przez grupę EBI, innych partnerów doradczych lub bezpośrednio przez Komisję. Centrum Doradztwa InvestEU powinno wspierać dywersyfikację geograficzną, aby przyczynić się do osiągnięcia celów Unii w zakresie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz zmniejszenia dysproporcji między regionami. Centrum Doradztwa InvestEU powinno poświęcić szczególną uwagę grupowaniu małych projektów w większe pakiety. Komisja, grupa EBI i pozostali partnerzy doradcy powinni ściśle ze sobą współpracować, by zapewnić skuteczność, synergię i faktyczną dostępność wsparcia w całej Unii przy należyтым uwzględnieniu wiedzy fachowej i lokalnego potencjału partnerów wykonawczych oraz Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego. Centrum Doradztwa InvestEU powinno ponadto stworzyć centralny punkt kontaktowy do celów pomocy przy opracowywaniu projektów udzielanej w ramach Centrum Doradztwa InvestEU organom władz i promotorom projektów.*
- (35a) *Komisja powinna ustanowić Centrum Doradztwa InvestEU wraz z grupą EBI jako głównym partnerem, opierając się w szczególności na doświadczeniach zdobytych w ramach Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego. Komisja powinna odpowiadać za polityczny zarząd Centrum Doradztwa InvestEU oraz za zarządzanie centralnym punktem kontaktowym. Grupa EBI powinna realizować inicjatywy doradcze w ramach segmentów polityki. Ponadto grupa EBI powinna świadczyć usługi operacyjne na rzecz Komisji, w tym poprzez udział w sporządzaniu wytycznych strategicznych i politycznych, katalogowanie istniejących i nowo powstających inicjatyw doradczych,*

ocenę potrzeb w zakresie doradztwa i doradzanie Komisji w kwestii optymalnego zaspokojenia tych potrzeb za pomocą istniejących lub nowych inicjatyw doradczych.

- (36) Aby zapewnić szeroki zasięg geograficzny usług doradczych w całej Unii oraz skutecznie upowszechniać informacje o Funduszu InvestEU na szczeblu lokalnym, należy zapewnić lokalną obecność Centrum Doradztwa InvestEU w każdym państwie członkowskim, *z uwzględnieniem istniejących systemów wsparcia i obecności partnerów lokalnych*, w celu udzielania na szczeblu lokalnym wymiernej, proaktywnej pomocy dostosowanej do potrzeb. *Aby ułatwić udzielanie wsparcia doradczego na szczeblu lokalnym oraz zapewnić skuteczność, synergii i faktyczną dostępność wsparcia na całym terytorium Unii, Centrum Doradztwa InvestEU powinno współpracować z krajowymi bankami lub instytucjami prorozwojowymi oraz korzystać z ich wiedzy fachowej.*
- (36a) *Centrum Doradztwa InvestEU powinno zapewniać małym projektom i projektom przedsiębiorstw typu start-up wsparcie doradcze – zwłaszcza gdy przedsiębiorstwa typu start-up dążą do ochrony swoich inwestycji w badania i innowacje poprzez uzyskanie tytułów własności intelektualnej takich jak patenty – biorąc pod uwagę istniejące synergii oraz poszukując synergii z innymi usługami, które mogą wiązać się z takimi działaniami.*
- (37) W kontekście Funduszu InvestEU konieczne jest wspieranie *opracowywania projektów i* budowania potencjału w celu rozwijania zdolności organizacyjnych i działań *na rzecz rozwoju rynku* niezbędnych do inicjowania wysokiej jakości projektów. Należy ponadto dążyć do stworzenia warunków umożliwiających wzrost potencjalnej liczby kwalifikujących się odbiorców w nowych segmentach rynku, w szczególności w sytuacjach, w których niewielka skala pojedynczych projektów wiąże się ze znacznym wzrostem kosztów transakcyjnych na poziomie projektu, jak to się dzieje na przykład w przypadku ekosystemu finansowania społecznego, *w tym w przypadku organizacji filantropijnych oraz sektora kultury i sektora kreatywnego.* Wspieranie budowania zdolności powinno mieć ■ charakter uzupełniający i dodatkowy w stosunku do działań podejmowanych w ramach innych programów unijnych dotyczących konkretnego obszaru polityki. *Należy także starać się wspierać budowanie zdolności potencjalnych promotorów projektów, zwłaszcza lokalnych organizacji i samorządów terytorialnych.*
- (38) Należy stworzyć portal InvestEU w celu zapewnienia partnerom wykonawczym łatwo dostępnej i przyjaznej użytkownikom bazy projektów pozwalającej wyeksponować projekty inwestycyjne, które są zgodne z prawem i polityką Unii i dla których poszukuje się finansowania, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości tworzenia potencjalnych sekwencji projektów inwestycyjnych.

- (39) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.¹ zachodzi potrzeba oceny Programu InvestEU na podstawie informacji zgromadzonych w oparciu o konkretne wymogi dotyczące monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania Programu InvestEU na szczeblu lokalnym.
- (40) W celu umożliwienia śledzenia postępów w realizacji celów Unii należy wdrożyć solidne ramy monitorowania oparte na wskaźnikach produktu, rezultatu i oddziaływania. W celu zapewnienia rozliczalności wobec obywateli europejskich Komisja powinna składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdania na temat postępów, skutków i operacji w ramach Programu InvestEU.
- (41) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te są ustanowione w rozporządzeniu finansowym i określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego finansowania unijnego.
- (42) Do Programu InvestEU zastosowanie ma rozporządzenie (UE, Euratom) nr [nowe rozporządzenie finansowe]. Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące gwarancji budżetowych.
- (43) Zgodnie z *rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046²* („rozporządzeniem finansowym”), rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE,

¹ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

² ***Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).***

Euratom) nr 883/2013¹, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2988/95², rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96³ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939⁴ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków obejmujących zapobieganie nieprawidłowościom, **w tym nadużyciom finansowym**, ich wykrywanie, korygowanie i prowadzenie dochodzeń w ich sprawie, odzyskiwanie środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładanie sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska („EPPO”) może prowadzić dochodzenia i ścigać **przestępstwa** godzące w interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁵. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznawać konieczne uprawnienia i prawa dostępu Komisji, OLAF, EPPO – **w przypadku tych państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na mocy rozporządzenia (UE) 2017/1939** – i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz dopilnowywać, by wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne uprawnienia.

(44) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programach Unii w ramach współpracy ustanowionej na mocy

- 1 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).
- 2 Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).
- 3 Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).
- 4 Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO) (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).
- 5 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

Porozumienia EOG, które przewiduje wprowadzenie w życie programów w drodze decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Państwa trzecie mogą uczestniczyć w programie również na podstawie innych instrumentów prawnych. Do niniejszego rozporządzenia należy wprowadzić odpowiedni przepis szczegółowy przyznający niezbędne uprawnienia i prawa dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, pozwalające im na całościowe wykonywanie ich odpowiednich kompetencji.

- (45) Zgodnie z [odniesienie do odpowiedniej aktualizacji zgodnie z nową decyzją w sprawie KTZ: art. 88 decyzji Rady 2013/755/UE] osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów Programu InvestEU oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (46) W celu uzupełnienia innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia wytycznymi inwestycyjnymi **i tabelą wskaźników**, a także w celu ułatwienia szybkiego i elastycznego dostosowania wskaźników realizacji oraz skorygowania wskaźnika tworzenia rezerw należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do opracowywania wytycznych inwestycyjnych dotyczących operacji z zakresu finansowania i inwestycji w ramach różnych segmentów polityki, **tabeli wskaźników**, zmiany załącznika III do niniejszego rozporządzenia w celu dokonania przeglądu lub uzupełnienia wskaźników oraz skorygowania wskaźnika tworzenia rezerw. **Zgodnie z zasadą proporcjonalności takie wytyczne inwestycyjne powinny przewidywać rozwiązania pozwalające na uniknięcie nadmiernego obciążenia administracyjnego.** Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (47) Program InvestEU powinien służyć korygowaniu niedoskonałości rynku i nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji **mających zasięg ogólnounijny lub specyficznych dla poszczególnych państw członkowskich** oraz przewidywać testowanie na ogólnounijnym rynku innowacyjnych produktów finansowych oraz systemów ich rozpowszechniania

w odniesieniu do nowych lub złożonych niedoskonałości rynku. Działanie na poziomie Unii jest zatem uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Fundusz InvestEU stanowiący zabezpieczenie gwarancji UE *wspierającej operacje* z zakresu finansowania i inwestycji *przeprowadzane* przez partnerów wykonawczych i *wspierające* polityki wewnętrzne Unii.

Niniejsze rozporządzenie ustanawia również mechanizm wsparcia doradczego pomagający w rozwoju projektów, w które warto inwestować, a także w zwiększaniu dostępu do finansowania oraz w związanym z tym budowaniem zdolności („Centrum Doradztwa InvestEU”). Ustanawia ono także bazę danych umożliwiającą wyeksponowanie projektów, dla których promotorzy projektów poszukują finansowania, i stanowiącą dla inwestorów źródło informacji o możliwościach inwestycyjnych („portal InvestEU”).

Określa się w nim cele Programu InvestEU, budżet i kwotę gwarancji UE na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „działania łączone” oznaczają działania wspierane z budżetu Unii, łączące bezzwrotne albo zwrotne formy wsparcia z budżetu Unii, lub ich kombinację, ze zwrotnymi formami wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów komercyjnych; do celów niniejszej definicji unijne programy finansowane ze źródeł innych niż budżet Unii, takich jak Fundusz na rzecz Innowacji Unijnego Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji (ETS), można traktować jako unijne programy finansowane z budżetu Unii;
- 1a) *„EBI” oznacza Europejski Bank Inwestycyjny;*
- 1b) *„grupa EBI” oznacza Europejski Bank Inwestycyjny i jego spółki zależne lub inne podmioty zdefiniowane w art. 28 ust. 1 statutu EBI;*
- 1c) *„wkład finansowy” oznacza udział partnera wykonawczego w postaci własnych zdolności do podjęcia ryzyka wnoszony na zasadzie równorzędności z gwarancją UE lub w innych postaciach, które umożliwiają skuteczną realizację programu InvestEU przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej zgodności interesów;*
- 1d) *„umowa o przyznanie wkładu” oznacza instrument prawny, w którym Komisja i co najmniej jedno państwo członkowskie wyszczególniają warunki gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich określone w art. 9;*
- 2) „gwarancja UE” oznacza ogólną gwarancję udzielaną **nieodwołalnie, bezwarunkowo i na żądanie** przez budżet Unii, w ramach której gwarancje budżetowe udzielane zgodnie z art. 219 ust. 1 rozporządzenia finansowego stają się skuteczne poprzez podpisanie indywidualnych umów w sprawie gwarancji z partnerami wykonawczymi;
- 3) „produkt finansowy” oznacza mechanizm finansowy lub uzgodnienie finansowe¹, na podstawie których partner wykonawczy zapewnia, bezpośrednio lub przez pośredników, finansowanie na rzecz ostatecznych odbiorców w jednej z form, o których mowa w art. 13;

- 4) „operacje z zakresu finansowania lub inwestycji” oznaczają operacje w celu bezpośredniego lub pośredniego zapewnienia ostatecznym odbiorcom finansowania w formie produktów finansowych, przeprowadzane przez partnera wykonawczego w jego własnym imieniu zgodnie z jego wewnętrznymi zasadami, **polityką i procedurami oraz ujmowane w jego sprawozdaniach finansowych lub w stosownych przypadkach ujawniane w informacjach dodatkowych do sprawozdań finansowych**;
- 5) „fundusze podlegające zarządzaniu dzielonemu” oznaczają fundusze, które przewidują możliwość przeznaczenia pochodzących z nich środków na tworzenie rezerw na gwarancję budżetową w module państw członkowskich w ramach Funduszu InvestEU, a mianowicie Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+), Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR) oraz Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW);
- 6) „umowa w sprawie gwarancji” oznacza instrument prawny, za pomocą którego Komisja i partner wykonawczy określają warunki proponowania operacji z zakresu finansowania lub inwestycji, które mogą zostać objęte gwarancją UE, warunki udzielania gwarancji budżetowej dla takich operacji oraz warunki ich wdrażania zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia;
- 7) „partner wykonawczy” oznacza kwalifikowalnego kontrahenta, takiego jak instytucja finansowa lub inny pośrednik, z którym Komisja podpisuje umowę w sprawie gwarancji ;
- 8) „Centrum Doradztwa InvestEU” oznacza pomoc techniczną określoną w art. 20;
- 8a) **„umowa o doradztwo” oznacza instrument prawny, na mocy którego Komisja i partner doradczy określają warunki wdrażania Centrum Doradztwa InvestEU;**
- 8b) **„inicjatywa doradcza” oznacza pomoc techniczną i usługi doradcze wspierające inwestycje, w tym działania na rzecz budowania zdolności określone w art. 20 ust. 1 i 2, realizowane przez partnerów doradczych, usługodawców zewnętrznych zakontraktowanych przez Komisję lub agencję wykonawczą;**
- 8c) **„partner doradczy” oznacza kwalifikujący się podmiot, taki jak instytucja finansowa lub inny podmiot, z którym Komisja podpisuje umowę dotyczącą realizacji co najmniej jednej inicjatywy doradczej, z wyjątkiem inicjatyw doradczych realizowanych za pośrednictwem zewnętrznych usługodawców zakontraktowanych przez Komisję lub agencje wykonawcze;**

- 9) „portal InvestEU” oznacza bazę danych określoną w art. 21;
- 10) „Program InvestEU” oznacza łącznie Fundusz InvestEU, Centrum Doradztwa InvestEU, portal InvestEU i działania łączone;
- 10b) „platformy inwestycyjne” oznaczają spółki celowe, rachunki zarządzane, uzgodnienia umowne dotyczące współfinansowania lub podziału ryzyka bądź uzgodnienia dokonane w dowolny inny sposób, za pośrednictwem których podmioty przekazują wkład finansowy w celu sfinansowania pewnej liczby projektów inwestycyjnych i które mogą obejmować:**
- a) platformy krajowe lub na szczeblu niższym niż krajowy grupujące kilka projektów inwestycyjnych na terytorium danego państwa członkowskiego;**
 - b) platformy transgraniczne, wielokrajowe, regionalne lub makroregionalne grupujące partnerów z kilku państw członkowskich, regionów lub państw trzecich zainteresowanych projektami na danym obszarze geograficznym;**
 - c) platformy tematyczne grupujące projekty inwestycyjne z danego sektora;**
- 11) „mikrofinansowanie” oznacza mikrofinansowanie określone w rozporządzeniu [[w sprawie EFS+] numer];
- I**
- 13) „krajowe banki lub instytucje prorozwojowe” oznaczają podmioty prawne, które prowadzą profesjonalną działalność finansową i którym państwo członkowskie lub organ państwa członkowskiego – na szczeblu centralnym, regionalnym lub lokalnym – powierza prowadzenie działalności rozwojowej lub promocyjnej;
- 14) „małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)” oznaczają mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa zgodnie z definicją zawartą w załączniku do zalecenia Komisji 2003/361/WE¹;
- 15) „małe spółki o średniej kapitalizacji” oznaczają podmioty zatrudniające nie więcej niż 499 pracowników, niebędące MŚP;

¹ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

- 16) „przedsiębiorstwo społeczne” oznacza przedsiębiorstwo społeczne określone w rozporządzeniu [[w sprawie EFS+] numer];
- 17) „państwo trzecie” oznacza państwo, które nie jest członkiem Unii.

Artykuł 3

Cele Programu InvestEU

1. Ogólnym celem Programu InvestEU jest wspieranie celów polityki Unii poprzez operacje z zakresu finansowania i inwestycji przyczyniające się do:
- a) konkurencyjności Unii, w tym *do badań*, innowacji i cyfryzacji;
 - b) *wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w gospodarce Unii, jej zrównoważonego charakteru oraz jej wymiaru środowiskowego i klimatycznego, które przyczyniają się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i celów porozumienia klimatycznego z Paryża oraz do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy*;
 - c) odporności w wymiarze społecznym, włączenia społecznego *oraz potencjału innowacyjnego Unii*;
 - ca) promowania postępu naukowego i technologicznego, kultury, edukacji i szkolenia*;
 - d) integracji unijnych rynków kapitałowych i wzmocnienia jednolitego rynku, w tym rozwiązań pozwalających skorygować fragmentację unijnych rynków kapitałowych, zdywersyfikować źródła finansowania dla unijnych przedsiębiorstw i promować zrównoważone finansowanie;
 - da) promowania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.*
2. Program InvestEU ma następujące cele szczegółowe:
- a) wspieranie operacji z zakresu finansowania i inwestycji związanych ze zrównoważoną infrastrukturą w dziedzinach, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a);

- b) wspieranie operacji z zakresu finansowania i inwestycji w dziedzinie badań naukowych, innowacji i cyfryzacji, w *tym wsparcie dla zwiększania skali innowacyjnych przedsiębiorstw i wprowadzania technologii na rynek*;
- c) zwiększanie dostępu do finansowania oraz jego dostępności dla MŚP oraz małych spółek o średniej kapitalizacji, a *także podnoszenie ich globalnej konkurencyjności* ;
- d) zwiększanie dostępu do mikrofinansowania i finansowania oraz ich dostępności dla przedsiębiorstw społecznych, wspieranie operacji z zakresu finansowania i inwestycji związanych z inwestycjami społecznymi, *kompetencjami* i umiejętnościami oraz rozwijanie i konsolidacja rynków inwestycji społecznych w dziedzinach, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. d).

Artykuł 4

Budżet i kwota gwarancji UE

1. Gwarancja UE do celów modułu unijnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lit. a), wynosi **40 817 500 000 EUR** (w cenach bieżących). Należy ją zasilać zgodnie ze wskaźnikiem tworzenia rezerw w wysokości 40 %.

Dodatkowa kwota gwarancji UE może zostać ustalona do celów modułu państw członkowskich, o którym jest mowa w art. 8 ust. 1 lit. b), z zastrzeżeniem przydziału odpowiednich kwot przez państwa członkowskie zgodnie z [art. 10 ust. 1] rozporządzenia [[RWP] numer]¹ i art. [75 ust. 1] rozporządzenia [[w sprawie planu dotyczącego WPR] numer]².

Dodatkowa kwota gwarancji UE może zostać również dostarczona w postaci gotówki przez państwa członkowskie na rzecz modułu państwa członkowskiego.

1

2

Wkłady państw trzecich, o których mowa w art. 5, również powiększają gwarancję UE, o której mowa w akapicie pierwszym, i są wnoszone w całości w postaci środków pieniężnych zgodnie z [art. 218 ust. 2] [rozporządzenia finansowego].

2. Orientacyjny podział kwoty, o której mowa w ust. 1 akapit pierwszy, jest określony w załączniku I do niniejszego rozporządzenia. W stosownych przypadkach Komisja może zmienić kwoty, o których mowa w załączniku I, maksymalnie o 15 % w odniesieniu do każdego z celów. O wszelkich zmianach Komisja informuje Parlament Europejski i Radę.
3. Pula środków finansowych na wdrażanie środków przewidzianych w rozdziałach V i VI wynosi 525 000 000 EUR (w cenach bieżących).
4. Kwota, o której mowa w ust. 3, może być również wykorzystywana na pomoc techniczną i administracyjną związaną z wdrażaniem Programu InvestEU, tj. na działania dotyczące przygotowania, monitorowania, kontroli, audytu i oceny, w tym systemy informatyczne dla przedsiębiorstw.

Artykuł 5

Państwa trzecie stowarzyszone z Funduszem InvestEU

Moduł unijny Funduszu InvestEU, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lit. a), i każdy z segmentów polityki, o których mowa w art. 7 ust. 1, może otrzymywać wkłady od następujących państw trzecich w celu zapewnienia ich uczestnictwa w niektórych produktach finansowych zgodnie z [art. 218 ust. 2] [rozporządzenia finansowego]:

- a) członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;
- b) państw przystępujących, państw kandydujących i potencjalnych kandydatów, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami ich udziału w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;

- c) państw objętych europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- d) państw trzecich, zgodnie z warunkami określonymi w szczegółowym porozumieniu regulującym udział danego państwa trzeciego w programach Unii, pod warunkiem że porozumienie to:
 - (i) zapewnia właściwą równowagę między wkładem państwa trzeciego uczestniczącego w programach Unii a osiąganymi przez nie korzyściami;
 - (ii) określa warunki uczestnictwa w tych programach, w tym obliczenie wkładów finansowych do poszczególnych programów i ich kosztów administracyjnych. Wkłady te stanowią dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. [21 ust. 5] [rozporządzenia finansowego];
 - (iii) nie przyznaje państwu trzeciemu mocy decyzyjnej w odniesieniu do programu;
 - (iv) gwarantuje Unii prawo do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony swoich interesów finansowych.

Artykuł 6

Wykonanie i formy finansowania unijnego

1. Gwarancja UE jest wykonywana w ramach zarządzania pośredniego z udziałem podmiotów, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) ppkt (ii), **(iii)**, **(v)** i **(vi)** rozporządzenia finansowego. Inne formy finansowania ze środków unijnych na podstawie niniejszego rozporządzenia są realizowane w trybie zarządzania bezpośredniego lub pośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym, w tym dotacje realizowane zgodnie z jego tytułem VIII i *działania łączone realizowane na podstawie niniejszego artykułu w jak*

najlepszych warunkach oraz przy zapewnieniu skutecznego i spójnego wsparcia strategiom politycznym Unii.

2. Operacje z zakresu finansowania i inwestycji objęte gwarancją UE i stanowiące część działania łączonego, które łączy wsparcie udzielane na mocy niniejszego rozporządzenia ze wsparciem udzielanym w ramach innego programu unijnego lub większej liczby takich programów lub z Funduszu na rzecz Innowacji Unijnego Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji (ETS), są:
 - a) spójne z celami polityki i zgodne z kryteriami kwalifikowalności określonymi w przepisach dotyczących odnośnego unijnego programu, w ramach którego podejmuje się decyzję o udzieleniu wsparcia;
 - b) zgodne z niniejszym rozporządzeniem.
3. Działania łączone obejmujące instrument finansowy w pełni finansowany z innych programów unijnych lub z Funduszu na rzecz Innowacji ETS bez korzystania z gwarancji UE na podstawie niniejszego rozporządzenia są zgodne z celami polityki i kryteriami kwalifikowalności określonymi w przepisach dotyczących odnośnego unijnego programu, w ramach którego udziela się wsparcia.
4. Zgodnie z art. 6 ust. 2 bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu Unii stanowiące część działania łączonego, o którym mowa w ust. 2 i 3, są przyjmowane zgodnie z przepisami odnośnego programu unijnego i realizowane w ramach odnośnego działania łączonego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i z [tytułem X] [rozporządzenia finansowego].

Sprawozdawczość obejmuje także elementy dotyczące spójności z celami polityki i kryteriami kwalifikowalności określonymi w przepisach dotyczących odnośnego unijnego programu, w ramach którego podejmuje się decyzję o udzieleniu wsparcia, jak również elementy dotyczące zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

ROZDZIAŁ II

Fundusz InvestEU

Artykuł 7

Segmenty polityki

1. Program InvestEU jest prowadzony w ramach następujących czterech segmentów polityki, które służą korygowaniu niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji, w ich ściśle określonym zakresie:
 - a) segmentu polityki dotyczącego zrównoważonej infrastruktury: obejmuje on zrównoważone inwestycje w dziedzinie transportu, w *tym transportu multimodalnego, bezpieczeństwa ruchu drogowego, zgodnie z celem UE w postaci eliminacji śmiertelnych i powodujących poważne obrażenia wypadków drogowych do 2050 r., remontu i konserwacji infrastruktury kolejowej i drogowej*, energii, w szczególności *energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej zgodnie z ramami dotyczącymi energii na rok 2030, projekty renowacji budynków pod kątem oszczędności energii i pod kątem włączenia budynków do połączonego systemu energetycznego, magazynowego, cyfrowego i transportowego, poprawy połączeń międzysystemowych, łączności cyfrowej i dostępu do niej, w tym na obszarach wiejskich*, dostaw i przetwarzania surowców, przestrzeni kosmicznej, oceanów, wód, w *tym śródlądowych dróg wodnych, gospodarowania odpadami zgodnie z hierarchią odpadów i koncepcją gospodarki o obiegu zamkniętym*, przyrody i innej infrastruktury środowiskowej, *dziedzictwa kulturowego, turystyki*, sprzętu, aktywów ruchomych i wdrażania innowacyjnych technologii, które przyczyniają się do realizacji celów Unii związanych z *odpornością na zmianę klimatu* i zrównoważonym rozwojem społecznym, lub obu tych celów, i które spełniają normy Unii dotyczące zrównoważonego rozwoju środowiskowego lub społecznego;
 - b) segmentu polityki dotyczącego badań naukowych, innowacji i cyfryzacji: obejmuje on działania w zakresie badań naukowych, *rozwoju produktów i* innowacji, transfer *technologii i* wyników badań naukowych na rynek, *wspieranie czynników rozwoju*

rynkowego i współpracy między przedsiębiorstwami, demonstrowanie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań oraz wspieranie rozwoju skali działalności innowacyjnych przedsiębiorstw, ■ a także cyfryzację przemysłu unijnego;

- c) segmentu polityki dotyczącego MŚP: obejmuje on dostęp do finansowania i jego dostępność *przede wszystkim dla MŚP, w tym dla przedsiębiorstw innowacyjnych i działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym*, a także dla małych spółek o średniej kapitalizacji;
- d) segmentu polityki dotyczącego inwestycji społecznych i umiejętności: obejmuje on mikrofinansowanie, finansowanie przedsiębiorstw społecznych i gospodarkę społeczną *oraz działania na rzecz równouprawnienia płci*, umiejętności, kształcenie, szkolenie i powiązane usługi; infrastrukturę społeczną (w tym *infrastruktury służby zdrowia i edukacyjnej* oraz mieszkań socjalnych i studenckich); innowacje społeczne; opiekę zdrowotną i opiekę długoterminową; włączenie społeczne i dostępność; działalność kulturalną i *twórczą* o celu społecznym; integrację osób wymagających szczególnego traktowania, w tym obywateli państw trzecich.

- 2. W przypadku gdy operacja z zakresu finansowania i inwestycji zaproponowana Komitetowi Inwestycyjnemu, o którym mowa w art. 19, wchodzi w zakres więcej niż jednego segmentu polityki, przydziela się ją do segmentu obejmującego główny cel tej operacji lub główny cel większości z jej podprojektów, chyba że w wytycznych inwestycyjnych określono inaczej.
- 3. Operacje z zakresu finansowania i inwestycji *są analizowane, by sprawdzić, czy mają wpływ na środowisko i klimat lub skutki społeczne, a jeśli tak*, podlegają kontroli pod kątem zapewnienia zrównoważonego rozwoju klimatycznego, środowiskowego i społecznego w celu zminimalizowania negatywnych skutków i zmaksymalizowania korzyści w wymiarze klimatycznym, środowiskowym i społecznym. W tym celu promotorzy wnioskujący o finansowanie przekazują odpowiednie informacje w oparciu o wytyczne, które mają zostać opracowane przez Komisję. Projekty poniżej pewnej wielkości określonej w wytycznych są wyłączone z tej kontroli. *Projekty, które są niezgodne z realizacją celów klimatycznych, nie kwalifikują się do wsparcia na mocy rozporządzenia.*

Zgodnie z unijnymi celami i normami środowiskowymi wytyczne Komisji umożliwiają:

- a) w odniesieniu do przystosowania się do zmiany klimatu – zapewnianie odporności na potencjalne negatywne skutki zmiany klimatu poprzez ocenę ryzyka i wrażliwości na zmiany klimatu, w tym odpowiednie środki przystosowawcze, a w odniesieniu do łagodzenia zmiany klimatu – uwzględnianie w analizie kosztów i korzyści kosztów emisji gazów cieplarnianych i pozytywnych skutków środków łagodzenia zmiany klimatu;
- b) wykazanie całościowych skutków projektu pod względem głównych składników kapitału naturalnego w odniesieniu do powietrza, wody, gleby i różnorodności biologicznej;
- c) oszacowanie wpływu *społecznego, w tym wpływu na równość płci*, włączenie społeczne niektórych obszarów lub populacji *oraz rozwój gospodarczy obszarów i sektorów dotkniętych wyzwaniem strukturalnymi, takimi jak potrzeby gospodarki w zakresie obniżenia emisyjności*;

ca) określanie projektów, które są niezgodne z realizacją celów klimatycznych.

cb) zapewnianie partnerom wykonawczym wytycznych do analizy przewidzianej w ust. 3 akapit pierwszy. Jeżeli partner wykonawczy stwierdzi, że nie przeprowadza się kontroli zrównoważonego charakteru, przedstawia on uzasadnienie komitetowi inwestycyjnemu.

- 4. Partnerzy wykonawczy przekazują informacje konieczne do umożliwienia śledzenia inwestycji, które przyczyniają się do realizacji celów Unii w dziedzinie klimatu i środowiska, na podstawie wytycznych, które zapewni Komisja.
- 5. Partnerzy wykonawczy dążą do tego, aby co najmniej **55 %** inwestycji w ramach segmentu polityki dotyczącego zrównoważonej infrastruktury przyczyniało się do realizacji unijnych celów dotyczących klimatu i środowiska.

Komisja wraz z partnerami wykonawczymi dąży do tego, aby część gwarancji budżetowej służąca celom segmentu polityki dotyczącego zrównoważonych inwestycji została rozdzielona z zachowaniem równowagi między różnymi obszarami.

- 6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 26 w celu określenia wytycznych inwestycyjnych dla każdego z segmentów polityki. *Wytyczne inwestycyjne przygotowuje się w ścisłym dialogu z grupą EBI i innymi potencjalnymi partnerami wykonawczymi.*

- 6a. *Komisja przedstawia informacje dotyczące stosowania lub interpretacji wytycznych inwestycyjnych dostępnych partnerom wykonawczym, Komitetowi Inwestycyjnemu i partnerom doradczym.*

Artykuł 8

Moduły

1. Każdy z **segmentów** polityki, o których mowa w art. 7 ust. 1, składa się z dwóch modułów **■** służących korygowaniu niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji w następujący sposób:
 - a) moduł unijny służy korygowaniu którejkolwiek z poniższych sytuacji:
 - (i) niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji, które są związane z priorytetami polityki Unii **■** ;
 - (ii) niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji, mających zasięg ogólnounijny **lub ograniczony do terytorium poszczególnych państw członkowskich**; lub
 - (iii) **■** niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji, **w szczególności nowych lub złożonych, które wymagają opracowania innowacyjnych** rozwiązań finansowych i struktur rynkowych;
 - b) moduł państw członkowskich służy korygowaniu niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji w państwie członkowskim lub kilku **regionach bądź** państwach członkowskich w celu realizacji celów **politycznych** uczestniczących funduszy podlegających zarządzaniu dzielonemu, **w szczególności w celu wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii Europejskiej dzięki uwzględnieniu różnic między regionami.**
2. Moduły, o których mowa w ust. 1, **są w stosownych przypadkach** wykorzystywane w sposób uzupełniający w celu wsparcia operacji z zakresu finansowania lub inwestycji, w tym przez połączenie wsparcia z obu modułów.

Artykuł 9

Przepisy szczególne mające zastosowanie do modułu państw członkowskich

1. Kwoty przydzielone **dobrowolnie** przez państwo członkowskie na podstawie art. [10 ust. 1] rozporządzenia [[RWP] numer] lub art. [75 ust. 1] rozporządzenia [[w sprawie planu dotyczącego WPR] nr] są wykorzystywane do tworzenia rezerw na część gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich obejmującej operacje z zakresu finansowania i inwestycji w danym państwie członkowskim ***lub jako możliwy wkład z funduszy podlegających zarządzaniu dzielonemu na rzecz Centrum Doradztwa InvestEU. Kwoty te przyspieszają osiągnięcie celów polityki określonych w umowie o partnerstwie oraz w programach, które wnoszą wkład do InvestEU.***

Kwoty przydzielone na mocy art. 4 ust. 1 akapit trzeci są wykorzystywane do tworzenia rezerw na gwarancję.

2. Ustanowienie tej części gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich jest uzależnione od zawarcia umowy o przyznanie wkładu między danym państwem członkowskim a Komisją.

Art. 9 ust. 2 akapit czwarty i art. 9 ust. 5 nie mają zastosowania do dodatkowej kwoty przekazanej przez państwo członkowskie na mocy art. 4 ust. 1 akapit trzeci.

Przepisy niniejszego artykułu dotyczące kwot przydzielonych na podstawie art. 10 ust. 1 rozporządzenia [numer CPR] lub art. 75 ust. 1 rozporządzenia [plan WPR] nie mają zastosowania do umowy o wkładzie finansowym dotyczącej dodatkowej kwoty przekazanej przez państwo członkowskie, o której mowa w art. 4 ust. 1 akapit trzeci.

Dane państwo członkowskie i Komisja zawierają umowę o przyznanie wkładu lub umowę o zmianie tej umowy w terminie czterech miesięcy od decyzji Komisji w sprawie przyjęcia umowy partnerstwa lub planu dotyczącego WPR lub równocześnie z decyzją Komisji zmieniającą dany program lub plan dotyczący WPR.

Dwa państwa członkowskie lub większa ich liczba mogą zawrzeć z Komisją wspólną umowę o przyznanie wkładu.

W drodze odstępstwa od [art. 211 ust. 1] [rozporządzenia finansowego] wskaźnik tworzenia rezerw na gwarancję UE w ramach modułu państw członkowskich ustala się na poziomie 40 % i może on zostać skorygowany w dół lub w górę w każdej umowie o przyznanie wkładu w celu uwzględnienia ryzyka związanego z produktami finansowymi, które zamierza się wykorzystywać.

3. Umowa o przyznanie wkładu obejmuje co najmniej następujące elementy:
- a) ogólną kwotę części gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich odnoszącą się do danego państwa członkowskiego, wskaźnik tworzenia rezerw w odniesieniu do tej gwarancji, kwotę wkładu z funduszy podlegających zarządzaniu dzielonemu, etap tworzenia rezerwy zgodnie z rocznym planem finansowym oraz kwotę wynikających z tego zobowiązań warunkowych, które mają zostać pokryte gwarancją wzajemną udzieloną przez dane państwo członkowskie;
 - b) strategię *państwa członkowskiego* uwzględniającą produkty finansowe i ich minimalną dźwignię finansową, zasięg geograficzny, w *tym w razie potrzeby zasięg regionalny, typy projektów*, okres inwestycji i, w stosownym przypadkach, kategorie ostatecznych odbiorców i kwalifikowalnych pośredników;
 - c) *potencjalnych* partnerów wykonawczych *lub partnerów zaproponowanych zgodnie z art. 12* oraz zobowiązanie Komisji do poinformowania państwa członkowskiego o wybranym partnerze wykonawczym lub wybranych partnerach wykonawczych;
 - d) możliwy wkład z funduszy podlegających zarządzaniu dzielonemu na rzecz Centrum Doradztwa InvestEU;
 - e) obowiązki w zakresie sprawozdawczości rocznej względem danego państwa członkowskiego, w tym sprawozdawczości zgodnie z *odpowiednimi* wskaźnikami *dotyczącymi celów określonych w umowie o partnerstwie lub programie i* o których mowa w umowie o przyznanie wkładu;
 - f) przepisy dotyczące wynagrodzenia dotyczącego części gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich;
 - g) możliwość łączenia z zasobami pochodzącymi z modułu unijnego, w tym w ramach struktury warstwowej w celu osiągnięcia lepszej ochrony przed ryzykiem zgodnie z art. 8 ust. 2.

4. Umowy o przyznanie wkładu są realizowane przez Komisję w drodze umów w sprawie gwarancji podpisywanych z partnerami wykonawczymi zgodnie z art. 14 i **umów z doradcami podpisywanych z partnerami doradczymi**.

Jeżeli w terminie dziewięciu miesięcy od podpisania umowy o przyznanie wkładu nie zawarto umowy w sprawie gwarancji albo kwota umowy o przyznanie wkładu nie została w pełni pokryta zobowiązaniem na mocy umowy lub umów w sprawie gwarancji, w pierwszym przypadku umowa o przyznanie wkładu jest rozwiązywana **lub przedłużana, za wzajemnym porozumieniem**, w drugim – odpowiednio zmieniana. Niewykorzystana kwota rezerw **pochodzących z kwot przydzielonych przez państwa członkowskie na podstawie art. [10 ust. 1 rozporządzenia [RWP]] art. [75 ust. 1] rozporządzenia [[WPR]] jest ponownie wykorzystywana zgodnie z [art. 10 ust. 5] rozporządzenia [[RWP]numer] i art. [75 ust. 5] rozporządzenia [plan dotyczący WPR [numer]]. Niewykorzystana kwota rezerw pochodząca z kwot przydzielonych przez państwo członkowskie na mocy art. 4 ust. 1 akapit trzeci jest zwracana państwu członkowskiemu.**

Jeżeli umowa w sprawie gwarancji nie została należycie wykonana w terminie określonym w art. [10 ust. 6] rozporządzenia [[RWP] numer] lub w art. [75 ust. 6] rozporządzenia [[plan dotyczący WPR] numer], umowa o przyznanie wkładu jest zmieniana. Niewykorzystana kwota rezerw **pochodzących z kwot przydzielonych przez państwa członkowskie na podstawie art. [10 ust. 1 rozporządzenia [RWP]] art. [75 ust. 1] rozporządzenia [[WPR]] jest ponownie wykorzystywana zgodnie z [art. 10 ust. 5] rozporządzenia [[RWP] numer] i art. [75 ust. 5] rozporządzenia [[plan dotyczący WPR] numer]. Niewykorzystana kwota rezerw pochodząca z kwot przydzielonych przez państwo członkowskie na mocy art. 4 ust. 1 akapit trzeci jest zwracana państwu członkowskiemu.**

5. Na potrzeby tworzenia rezerw na część gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich ustanowionego umową o przyznanie wkładu stosuje się następujące zasady:
- a) po etapie tworzenia rezerwy, o którym mowa w ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu, wszelkie roczne nadwyżki rezerw obliczone przez porównanie kwoty rezerw, jaka jest wymagana na podstawie wskaźnika tworzenia rezerw, z faktyczną kwotą rezerw, są ponownie wykorzystywane zgodnie z **[art. 10 ust. 7] [RWP] i art. [75 ust. 7] [[planu dotyczącego WPR] numer];**
 - b) w drodze odstępstwa od [art. 213 ust. 4] [rozporządzenia finansowego] po etapie tworzenia rezerwy, o którym mowa w ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu, w okresie

dostępności tej części gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich tworzenie rezerw nie prowadzi do ich corocznego uzupełniania;

- c) Komisja niezwłocznie informuje państwo członkowskie, gdy w wyniku uruchomienia tej części gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich poziom rezerw na tę część gwarancji UE zmniejszy się do poziomu poniżej 20 % początkowej wysokości;
- d) gdy poziom rezerw dla tej części gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich spadnie do 10 % początkowej wysokości, dane państwo członkowskie zasila wspólny fundusz rezerw – na wniosek Komisji – kwotą w wysokości do 5 % początkowej kwoty rezerw.

ROZDZIAŁ IIA

PARTNERSTWO MIĘDZY KOMISJĄ A GRUPĄ EBI

Artykuł 9a

Zakres partnerstwa

1. ***Komisja i grupa EBI tworzą partnerstwo na mocy rozporządzenia w celu wspierania wdrażania programów i spójności, integracji, dodatkowości i efektywności wdrażania. Zgodnie z warunkami rozporządzenia i jak szczegółowo określono w umowach, o których mowa w ust. 2, grupa EBI:***
 - a) ***wykonuje część gwarancji UE określoną w art. 10 ust. 1b;***
 - b) ***wspiera wdrażanie modułu UE oraz, w stosownych przypadkach, zgodnie z art. 12 ust. 1, modułu państwa członkowskiego Funduszu InvestEU, w szczególności przez:***
 - (i) ***udział wraz z potencjalnymi partnerami wykonawczymi w opracowywaniu wytycznych inwestycyjnych zgodnie z art. 7 ust. 6, przyczyniając się do tworzenia tabeli wskaźników zgodnie z art. 19 ust. 1a i innych dokumentów zawierających wytyczne operacyjne Funduszu InvestEU,***

- (ii) określanie, we współpracy z Komisją i potencjalnymi partnerami wykonawczymi, metodyki oceny ryzyka i systemu mapowania ryzyka operacji z zakresu finansowania i inwestycji realizowanych przez partnerów wykonawczych w celu umożliwienia oceny takich operacji w oparciu o wspólną skalę ratingową,*
 - (iii) na wniosek Komisji i w porozumieniu z potencjalnym zainteresowanym partnerem wykonawczym, dokonanie oceny i zapewnienie ukierunkowanego doradztwa technicznego w zakresie systemów tego potencjalnego partnera wykonawczego, w przypadku i w zakresie wymaganym na podstawie wniosków z audytu oceny spełnienia wymogów dotyczących filarów dotyczących wdrożenia produktów finansowych przewidzianych przez tegoż potencjalnego partnera wykonawczego,*
 - (iv) przedstawienie niewiążącej opinii w sprawie aspektów związanych z bankowością, w szczególności w odniesieniu do ryzyka finansowego i warunków finansowych związanych z częścią gwarancji UE, która ma zostać przydzielona partnerowi wykonawczemu, jak określono w umowach w sprawie gwarancji, które mają zostać zawarte z partnerami wykonawczymi innymi niż grupa EBI. W stosownych przypadkach Komisja współpracuje z partnerem wykonawczym w oparciu o ustalenia zawarte w opinii. O podjętej decyzji partner wykonawczy informuje grupę EBI,*
 - (v) prowadzenie symulacji i prognoz ryzyka finansowego i wynagrodzeń w portfelu zbiorczym w oparciu o założenia uzgodnione z Komisją,*
 - (vi) pomiar ryzyka finansowego oraz sprawozdawczość finansową portfela zbiorczego, oraz*
 - (vii) świadczenie dla Komisji usług w zakresie restrukturyzacji i naprawy określonych w umowie, o której mowa w art. 9a ust. 2 lit. b), na wniosek Komisji i w porozumieniu z partnerem wykonawczym, zgodnie z art. 14 ust. 2 lit. g), jeżeli partner wykonawczy nie jest już odpowiedzialny za prowadzenie działań restrukturyzacyjnych i naprawczych na mocy odpowiedniej umowy w sprawie gwarancji;*
- c) na wniosek krajowego banku lub instytucji prorozwojowej może wspierać budowanie zdolności, o którym mowa w art. 20 ust. 2 lit. f), na rzecz tegoż*

krajowego banku lub instytucji prorozwojowej lub świadczyć inne usługi związane z wdrażaniem produktów finansowych objętych gwarancją UE;

d) w odniesieniu do Centrum Doradztwa InvestEU,

(i) otrzymuje kwotę do [375] mln EUR z puli środków finansowych, o których mowa w art. 4 ust. 3, na inicjatywy doradcze i zadania operacyjne, o których mowa w ppkt (ii);

(ii) doradza Komisji i wykonuje zadania operacyjne, które zostaną określone w umowie, o której mowa w art. 9a ust. 2 lit. c), przez:

1. wspieranie Komisji w opracowywaniu projektu, ustanowieniu i funkcjonowaniu Centrum Doradztwa InvestEU;

2. ocenę wniosków o usługi doradcze, które nie zostały uznane przez Komisję za wchodzące w zakres istniejących inicjatyw doradczych, w celu wsparcia decyzji Komisji w sprawie przyznania środków;

3. wspieranie krajowych banków lub instytucji prorozwojowych w budowaniu zdolności, o których mowa w art. 20 ust. 2 lit. f), na ich wniosek, w związku z rozwojem ich zdolności doradczych do udziału w inicjatywach doradczych;

4. na wniosek Komisji i potencjalnego partnera doradczego i za zgodą grupy EBI, zawieranie umów z partnerami doradczymi w imieniu Komisji w celu realizacji inicjatyw doradczych.

Grupa EBI dopilnowuje, aby jej zadania, o których mowa w ust. 1 lit. d) ppkt (ii), były prowadzone całkowicie niezależnie od jej roli jako partnera doradczego.

2. Informacje dotyczące bankowości przekazane grupie EBI przez Komisję na podstawie ust. 1 lit. b) ppkt (ii), (iv), (v) i (vi) ograniczają się do informacji niezbędnych do wypełniania przez grupę EBI jej obowiązków wynikających z tych podpunktów. Komisja określa w ścisłym dialogu z grupą EBI i potencjalnymi partnerami wykonawczymi charakter i zakres wyżej wymienionych informacji z uwzględnieniem wymogów należytego zarządzania finansami gwarancji UE, uzasadnionych interesów partnera wykonawczego w odniesieniu do szczególnie chronionych informacji handlowych oraz potrzeb grupy EBI w wypełnianiu własnych zobowiązań wynikających z tych podpunktów.

3. Zasady partnerstwa określa się w umowach, w tym:

- a) *w sprawie przyznania i wykonania części gwarancji UE określonej w art. 10 ust. 1b;*
 - (i) *w umowie w sprawie gwarancji między Komisją i grupą EBI lub*
 - (ii) *w oddzielnych umowach w sprawie gwarancji między Komisją a EBI lub spółką zależną lub innym podmiotem, jak określono w art. 28 ust. 1 statutu EBI;*
 - b) *w umowie między Komisją a grupą EBI w odniesieniu do ust. 1 lit. b) i c);*
 - c) *w umowie między Komisją a grupą EBI w odniesieniu do Centrum Doradztwa InvestEU;*
 - d) *w umowach o świadczenie usług między grupą EBI a krajowymi bankami i instytucjami prorozwojowymi dotyczących budowania zdolności oraz innych usług zgodnie z ust. 1 lit. c).*
4. *Nie naruszając przepisów art. 15 ust. 3 i art. 20 ust. 4, koszty poniesione przez grupę EBI z tytułu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 lit. b) i c), są zgodne z warunkami umowy, o której mowa w ust. 2 lit. b), i mogą zostać pokryte ze zwrotów lub dochodów, które można przypisać gwarancji UE, wniesionych do rezerwy, zgodnie z art. 211 ust. 4 i 5 rozporządzenia finansowego, lub są pokrywane z puli, o której mowa w art. 4 ust. 3, po przedstawieniu uzasadnienia tych kosztów przez grupę EBI i w ramach ogólnego limitu wynoszącego [7 000 000 EUR].*
5. *Koszty poniesione przez grupę EBI z tytułu realizacji zadań operacyjnych, o których mowa w ust. 1 lit. d) ppkt (ii), są w pełni pokrywane i wypłacane z kwoty, o której mowa w ust. 1 lit. d) ppkt (i), po przedstawieniu uzasadnienia tych kosztów przez grupę EBI i w ramach ogólnego limitu wynoszącego [10 000 000 EUR].*

Artykuł 9b

Konflikt interesów

W ramach partnerstwa grupa EBI podejmuje wszelkie niezbędne kroki i środki ostrożności w celu uniknięcia konfliktu interesów z innymi partnerami wykonawczymi, w tym dzięki ustanowieniu specjalnego i niezależnego zespołu do zadań, o których mowa w art. 9a ust. 1 lit. b) ppkt (iii), (iv), (v) i (vi), które podlegają ścisłym zasadom poufności i które mają nadal zastosowanie do tych, którzy opuścili zespół. Grupa EBI lub inni partnerzy wykonawczy niezwłocznie informują

Komisję o wszelkich sytuacjach stanowiących lub mogących prowadzić do takiego konfliktu. W przypadku wątpliwości Komisja decyduje, czy istnieje konflikt interesów, i informuje o tym grupę EBI. W przypadku konfliktu interesów grupa EBI podejmuje odpowiednie kroki. Rada Kierownicza jest informowana o podjętych krokach i ich wynikach.

Grupa EBI podejmuje niezbędne środki ostrożności, aby uniknąć konfliktu interesów przy wdrażaniu Centrum Doradztwa InvestEU, w szczególności w odniesieniu do zadań operacyjnych w ramach wspierania Komisji, o którym mowa w art. 9a ust. 1 lit. d) ppkt (ii). W przypadku konfliktu interesów grupa EBI podejmuje odpowiednie kroki.

ROZDZIAŁ III

Gwarancja UE

Artykuł 10

Gwarancja UE

1. Gwarancji UE udziela się *nieodwołalnie, bezwarunkowo i na żądanie* partnerom wykonawczym zgodnie z art. 219 ust. 1 rozporządzenia finansowego i zarządza się nią zgodnie z tytułem X rozporządzenia finansowego w *ramach zarządzania pośredniego*.
- 1a. *Wynagrodzenie z tytułu gwarancji UE jest powiązane z charakterem i profilem ryzyka produktów finansowych, z należyтым uwzględnieniem charakteru bazowych operacji finansowych i inwestycyjnych oraz celów politycznych. Może to obejmować, w należycie uzasadnionych przypadkach związanych z charakterem celów politycznych, których dotyczy produkt finansowy, który ma zostać zrealizowany, i przystępnością cenową dla docelowych ostatecznych odbiorców, zmniejszenie kosztów lub poprawę warunków finansowania dla ostatecznego odbiorcy przez modulowanie wynagrodzenia z gwarancji UE lub, w razie potrzeby, pokrycie zaległych kosztów administracyjnych ponoszonych przez partnera wykonawczego z budżetu UE, w szczególności:*
 - a) *gdy skrajne warunki na rynku finansowym uniemożliwiałyby realizację operacji po cenie rynkowej;*

b) w przypadku gdy jest to niezbędne, aby przyspieszyć operacje finansujące i inwestycyjne w sektorach lub obszarach doświadczających poważnych niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji inwestycyjnej oraz ułatwić tworzenie platform inwestycyjnych,

w zakresie, w jakim zmniejszenie wynagrodzenia z gwarancji UE lub pokrycie zaległych kosztów administracyjnych ponoszonych przez partnerów wykonawczych nie ma znaczącego wpływu na finansowanie gwarancji InvestEU.

Zmniejszenie wynagrodzenia z gwarancji UE przynosi korzyść ostatecznym odbiorcom.

1b. Warunek określony w art. 219 ust. 4 rozporządzenia finansowego dla każdego partnera wykonawczego na bazie portfela.

1c. 75 % gwarancji UE w module UE, o której mowa w art. 4 ust. 1 akapit pierwszy, w wysokości [30 613 125 000] EUR, przyznaje się grupie EBI. Grupa EBI zapewnia łączny wkład finansowy w wysokości [7 653 281 250] EUR. Wkład ten jest wnoszony w sposób i w formie, która ułatwia wykonywanie Funduszu InvestEU oraz osiągnięcie celów określonych w art. 12 ust. 2.

1d. Pozostałe 25 % gwarancji UE z modułu UE przydziela się innym partnerom wykonawczym, którzy mają również zapewnić wkład finansowy określony w umowach w sprawie gwarancji.

1e. Dąży się do zapewnienia, by na zakończenie okresu inwestycyjnego wsparcie objęło szeroki wachlarz sektorów i regionów oraz aby uniknąć nadmiernej koncentracji sektorowej lub geograficznej. Dąży się do zachęcania mniejszych lub mniej zaawansowanych krajowych banków i instytucji prorozwojowych, które mają przewagę komparatywną ze względu na ich obecność na rynku lokalnym, wiedzę i kompetencje inwestycyjne. Dążenia te wspiera Komisja przez opracowanie spójnego podejścia.

2. Wsparcia w postaci gwarancji UE można udzielać w odniesieniu do operacji z zakresu finansowania i inwestycji objętych niniejszym rozporządzeniem na okres inwestycyjny kończący się dnia 31 grudnia 2027 r. Umowy między partnerem wykonawczym a ostatecznym odbiorcą albo pośrednikiem finansowym lub innym podmiotem, o którym mowa w art. 13 ust. 1 lit. a), należy podpisać do dnia 31 grudnia 2028 r.

Kwalifikowalne operacje z zakresu finansowania i inwestycji

1. Fundusz InvestEU wspiera tylko te operacje z zakresu finansowania i inwestycji, które:
 - a) comply with the conditions set out in points (a) to (e) of Article 209(2) of the Financial Regulation, in particular with the **■** requirements *regarding market failures, sub-optimal investment situations and additionality as set out in points (a) and (b) of Article 209(2) of the Financial Regulation and in Annex V to this Regulation* and, where appropriate, maximising private investment in accordance with point (d) of Article 209(2) of the Financial Regulation;
 - b) przyczyniają się do realizacji celów polityki unijnej i są objęte zakresem dziedzin kwalifikujących się do objęcia operacjami z zakresu finansowania i inwestycji w ramach odpowiedniego segmentu zgodnie z załącznikiem II do niniejszego rozporządzenia; **■**
 - ba) nie udzielają wsparcia finansowego na rzecz wyłączonych działań określonych w pkt B załącznika V do niniejszego rozporządzenia; oraz*
 - c) są zgodne z wytycznymi inwestycyjnymi.
2. Oprócz projektów zlokalizowanych w Unii Fundusz InvestEU może wspierać poprzez operacje z zakresu finansowania i inwestycji następujące projekty i operacje:
 - a) projekty **■**, w których uczestniczą podmioty znajdujące się lub mające siedzibę w co najmniej jednym państwie członkowskim, które to projekty obejmują co najmniej jedno państwo trzecie, w tym państwa przystępujące, kandydatów i potencjalnych kandydatów, objęte zakresem europejskiej polityki sąsiedztwa, należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, albo kraj lub terytorium zamorskie określone w załączniku II do TFUE albo stowarzyszone państwo trzecie, niezależnie od tego, czy w tych państwach trzecich lub krajach i terytoriach zamorskich znajduje się jakiś partner;
 - b) operacje z zakresu finansowania i inwestycji w krajach, o których mowa w art. 5, które przyczyniły się do danego produktu finansowego.

3. Fundusz InvestEU może wspierać operacje z zakresu finansowania i inwestycji, w ramach których finansowanie otrzymują odbiorcy będący podmiotami prawnymi mającymi siedzibę w jednym z następujących krajów:
- a) państwie członkowskim lub powiązanim z nim kraju lub terytorium zamorskim;
 - b) państwie trzecim lub terytorium stowarzyszonym z Programem InvestEU w rozumieniu art. 5;
 - c) państwie trzecim, o którym mowa w ust. 2 lit. a), w stosownych przypadkach;
 - d) innych krajach, jeżeli jest to konieczne do celów finansowania projektu w kraju lub na terytorium, o których mowa w lit. a)–c).

Artykuł 12

Wybór partnerów wykonawczych *innych niż grupa EBI*

1. Komisja wybiera, zgodnie z art. 154 rozporządzenia finansowego, partnerów wykonawczych *innych niż grupa EBI*.

Partnerzy wykonawczy mogą tworzyć grupę. Partnerem wykonawczym może być członek jednej grupy lub większej liczby grup.

W odniesieniu do modułu unijnego – kwalifikujący się partnerzy powinni wyrazić swoje zainteresowanie ***częścią gwarancji UE, o której mowa w art. 10 ust. 1c***.

W odniesieniu do modułu państw członkowskich – zainteresowane państwo członkowskie może zaproponować jako partnera wykonawczego **■** partnera lub większą liczbę **■** partnerów spośród tych, którzy wyrazili swoje zainteresowanie **■**. ***Zainteresowane państwo członkowskie może również zaproponować grupę EBI jako partnera wykonawczego i może na własny koszt zawrzeć umowę z grupą EBI o świadczenie usług wymienionych w art. 9a.***

Jeżeli zainteresowane państwo członkowskie nie zaproponowało partnera wykonawczego, Komisja dokonuje jego wyboru zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu spośród

partnerów wykonawczych, którzy mogą finansować operacje z zakresu finansowania i inwestycji na odpowiednich obszarach geograficznych.

2. Dokonując wyboru partnerów wykonawczych, Komisja zapewnia, aby portfel produktów finansowych w ramach funduszu InvestEU *spełniał następujące cele*:

- a) *przyspieszał* w maksymalnym stopniu osiągnięcie celów określonych w art. 3;
- b) maksymalizował wpływ gwarancji UE za pomocą zasobów własnych, do których wniesienia zobowiązał się partner wykonawczy;
- c) w stosownych przypadkach – maksymalizował inwestycje prywatne;
- ca) *wspierał innowacyjne rozwiązania w zakresie ograniczania ryzyka i finansowania służące usuwaniu niedoskonałości rynku i poprawie nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji*;
- d) dążył do dywersyfikacji geograficznej *przez stopniowy przydział środków z gwarancji UE i umożliwiał finansowanie mniejszych projektów*;
- e) zapewniał odpowiednią dywersyfikację ryzyka.

■

3. Przy wyborze partnerów wykonawczych Komisja uwzględnia również:

- a) ewentualne koszty dla budżetu Unii i ewentualne dochody, które go zasilą;
- b) zdolność partnera wykonawczego do rygorystycznego wdrożenia wymogów **art. 155 ust. 2 i 3** rozporządzenia finansowego dotyczących unikania opodatkowania, oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, prania pieniędzy, finansowania terroryzmu i jurysdykcji niechętnych współpracy.

4. Na partnerów wykonawczych można wybierać krajowe banki lub instytucje prorozwojowe, o ile spełniają one wymogi określone w niniejszym artykule i w art. 14 ust. 1 akapit drugi.

Artykuł 13

Kwalifikowalne rodzaje finansowania

1. Gwarancję UE można wykorzystywać w celu pokrycia ryzyka związanego z następującymi rodzajami finansowania zapewnianego przez partnerów wykonawczych:

- a) pożyczki, gwarancje, kontrgwarancje, instrumenty rynku kapitałowego, wszelkie inne formy finansowania lub wsparcia jakości kredytowej, w tym dług podporządkowany, udziały kapitałowe lub quasi-kapitałowe, udostępniane bezpośrednio lub pośrednio, przez pośredników finansowych, fundusze, platformy inwestycyjne lub inne jednostki, które to rodzaje finansowania mają być przekazywane ostatecznym odbiorcom;
- b) finansowanie lub gwarancje udzielane przez partnera wykonawczego na rzecz innej instytucji finansowej w celu umożliwienia jej podejmowania działań w zakresie finansowania, o których mowa w lit. a).

Aby finansowanie, o którym mowa w niniejszym ustępie akapit pierwszy lit. a) i b), mogło być objęte gwarancją UE, musi zostać udzielone, nabyte lub wyemitowane na rzecz operacji z zakresu finansowania lub inwestycji, o których mowa w art. 11 ust. 1, pod warunkiem, że finansowanie zapewniane przez partnera wykonawczego zostało udzielone w ramach umowy w sprawie finansowania podpisanej przez partnera wykonawczego albo transakcji zawartej przez niego po podpisaniu umowy w sprawie gwarancji pomiędzy Komisją a partnerem wykonawczym, która nie wygasła ani nie została anulowana.

2. Operacje z zakresu finansowania i inwestycji przeprowadzane za pośrednictwem funduszy lub innych struktur pośrednich są *wspierane* gwarancją UE zgodnie z przepisami, które zostaną określone w wytycznych inwestycyjnych, nawet jeżeli taka struktura inwestuje mniejszą część inwestowanych przez siebie środków poza Unią i w krajach, o których mowa w art. 11 ust. 2, lub w aktywa inne niż aktywa kwalifikowalne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 14

Umowa w sprawie gwarancji

1. Komisja zawiera z każdym partnerem wykonawczym umowę w sprawie gwarancji, której przedmiotem jest udzielenie gwarancji UE zgodnie z wymogami niniejszego rozporządzenia, do wysokości kwoty określonej przez Komisję.

W przypadku gdy partnerzy wykonawczy utworzyli grupę, ■ Komisja zawiera jedną umowę w sprawie gwarancji – albo z każdym z partnerów wykonawczych należących do grupy, albo tylko z jednym partnerem wykonawczym występującym w imieniu grupy.

2. Umowy w sprawie gwarancji zawierają w szczególności postanowienia dotyczące:
 - a) kwoty i warunków wkładów finansowych, które mają być przekazywane przez partnera wykonawczego;
 - b) warunków finansowania, które ma być przekazywane przez partnera wykonawczego, lub gwarancji, które mają być przez niego udzielane, na rzecz innego podmiotu prawnego uczestniczącego w wykonywaniu umowy, w każdym przypadku, gdy zachodzi taka sytuacja;
 - c) zgodnie z art. 16, szczegółowych zasad udzielania gwarancji UE, w tym limitów dla portfeli poszczególnych rodzajów instrumentów oraz odnośnych zdarzeń powodujących ewentualne uruchomienie gwarancji UE;
 - d) wynagrodzenia z tytułu podejmowania ryzyka, które ma być rozdzielone w sposób proporcjonalny do udziałów Unii i partnera wykonawczego w podejmowaniu ryzyka ***lub zgodnie z dostosowaniem w należyście uzasadnionych przypadkach na podstawie art. 16 ust. 1;***
 - e) warunków płatności;
 - f) zobowiązania partnera wykonawczego do akceptowania decyzji Komisji i Komitetu Inwestycyjnego w sprawie korzystania z gwarancji UE do celów proponowanych operacji z zakresu finansowania lub inwestycji, bez uszczerbku dla podejmowania przez partnera wykonawczego decyzji w sprawie proponowanych operacji nieobjętych gwarancją UE;

- g) przepisów i procedur dotyczących dochodzenia roszczeń, które ma zostać powierzone partnerowi wykonawczemu;
- h) sprawozdawczości finansowej i operacyjnej oraz monitorowania operacji objętych gwarancją UE;
- i) kluczowych wskaźników skuteczności działania, w szczególności w odniesieniu do wykorzystania gwarancji UE, realizacji celów i kryteriów określonych w art. 3, 7 i 11, jak również uruchomienia kapitału prywatnego;
- j) w stosownych przypadkach – przepisów i procedur dotyczących działań łączonych;
- k) innych odpowiednich przepisów zgodnie z wymogami **art. 155 ust. 2** i tytułu X rozporządzenia finansowego;
- l) obecności odpowiednich mechanizmów reagujących na potencjalne obawy inwestorów prywatnych.**

3. Umowa w sprawie gwarancji stanowi również, że wynagrodzenie należne Unii z tytułu operacji z zakresu finansowania i inwestycji objętych niniejszym rozporządzeniem ma być przekazywane po odliczeniu płatności związanych z uruchomieniem gwarancji UE.
4. Oprócz tego umowa w sprawie gwarancji stanowi, że wszelkie kwoty należne partnerowi wykonawczemu w związku z gwarancją UE mają być odliczone od łącznej kwoty wynagrodzenia, dochodów i spłat należnych Unii od partnera wykonawczego z tytułu operacji z zakresu finansowania i inwestycji objętych niniejszym rozporządzeniem. W przypadku gdy kwota ta jest niższa od kwoty należnej partnerowi wykonawczemu zgodnie z art. 15 ust. 3, brakująca kwota jest pobierana z rezerw na gwarancję UE.
5. W przypadku gdy umowa w sprawie gwarancji zawierana jest w ramach modułu państw członkowskich, może ona przewidywać udział przedstawicieli danego państwa członkowskiego lub danych regionów w monitorowaniu wykonania umowy w sprawie gwarancji.

Artykuł 15

Warunki wykorzystania gwarancji UE

1. Udzielenie gwarancji UE zależy od wejścia w życie umowy w sprawie gwarancji z odpowiednim partnerem wykonawczym.
2. Operacje z zakresu finansowania i inwestycji mogą być objęte gwarancją UE tylko wówczas, gdy spełniają kryteria określone w niniejszym rozporządzeniu i w odpowiednich wytycznych inwestycyjnych oraz gdy Komitet Inwestycyjny stwierdził, że spełniają wymogi dotyczące korzystania ze wsparcia w postaci gwarancji UE. Partnerzy wykonawczy pozostają odpowiedzialni za zapewnienie zgodności operacji z zakresu finansowania i inwestycji z niniejszym rozporządzeniem i odpowiednimi wytycznymi inwestycyjnymi.
3. Komisja nie pokrywa **kosztów** administracyjnych ani innych kosztów ponoszonych przez partnera wykonawczego w związku z realizacją operacji z zakresu finansowania i inwestycji w ramach gwarancji UE, chyba że cele polityki, jakie ma osiągnąć wdrażany produkt finansowy i **możliwości finansowe docelowych odbiorców ostatecznych lub rodzaj oferowanego finansowania**, mają taki charakter, że partner wykonawczy jest w stanie **należycie** uzasadnić **Komisji** konieczność wprowadzenia wyjątku. Zasady pokrywania takich kosztów z **budżetu UE ograniczają się do kwoty ściśle wymaganej do realizacji odpowiednich operacji z zakresu finansowania i inwestycji oraz oferowane są wyłącznie w zakresie, w jakim kosztów tych nie pokrywa się z przychodów uzyskanych przez partnerów wykonawczych ze wspomnianych operacji z zakresu finansowania i inwestycji**. Zasady pobierania opłat określa się w umowie w sprawie gwarancji i są one zgodne z **ustaleniami zawartymi w art. 14 ust. 4 i z art. 209 ust. 2 lit. g)** rozporządzenia finansowego.
4. Ponadto partner wykonawczy może wykorzystać gwarancję UE do pokrycia stosownej części kosztów odzyskiwania środków, chyba że zostały one odliczone od wpływów z odzyskania środków, zgodnie z art. 14 ust. 4.

Zakres i warunki gwarancji UE

1. Wynagrodzenie z tytułu podejmowania ryzyka jest rozdzielane między Unię a partnera wykonawczego w sposób proporcjonalny do ich odpowiedniego udziału w podejmowaniu ryzyka związanego z portfelem operacji z zakresu finansowania i inwestycji albo, w stosownych przypadkach, z poszczególnymi operacjami. ***Wynagrodzenie z tytułu gwarancji UE można zmniejszyć w należycie uzasadnionych przypadkach, o których mowa w art. 10 ust. 1 akapit drugi.***

Partner wykonawczy powinien ponosić odpowiednią część ryzyka związanego z operacjami z zakresu finansowania i inwestycji wspieranymi w ramach gwarancji UE, poza wyjątkowymi okolicznościami, gdy cele polityki, jakie ma osiągnąć wdrażany produkt finansowy, mają taki charakter, że nie można racjonalnie oczekiwać od partnera wykonawczego, aby wносił własną zdolność do ponoszenia ryzyka.

2. Gwarancja UE obejmuje:
 - a) w przypadku produktów dłużnych, o którym mowa w art. 13 ust. 1 lit. a):
 - (i) kwotę główną i wszystkie odsetki oraz kwoty należne na rzecz partnera wykonawczego, lecz przez niego nieotrzymane zgodnie z warunkami operacji z zakresu finansowania do momentu wystąpienia zdarzenia niewykonania zobowiązania; w odniesieniu do długu podporządkowanego – odroczenie, redukcję lub wymagane umorzenie uznaje się za zdarzenie niewykonania zobowiązania;
 - (ii) straty związane z restrukturyzacją;
 - (iii) straty wynikające z wahan kursów walut innych niż euro na rynkach, na których możliwości długoterminowego zabezpieczenia są ograniczone;
 - b) w przypadku inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych, o których mowa w art. 13 ust. 1 lit. a) – zainwestowane kwoty i powiązane z nimi koszty finansowania oraz straty wynikające z wahan kursów walut innych niż euro;

- c) w przypadku finansowania lub gwarancji udzielanych przez partnera wykonawczego na rzecz innego podmiotu prawnego, o którym mowa w art. 13 ust. 1 lit. b) – wykorzystane kwoty i powiązane z nimi koszty finansowania.

- 3. W przypadku dokonania przez Unię płatności na rzecz partnera wykonawczego z tytułu uruchomienia gwarancji UE Unia wstępuje w odpowiednie prawa partnera wykonawczego dotyczące jego operacji z zakresu finansowania lub inwestycji objętych gwarancją UE w zakresie, w jakim prawa te nadal istnieją.

Partner wykonawczy prowadzi w imieniu Unii czynności w celu odzyskania należności z tytułu kwot będących przedmiotem takiej subrogacji oraz zwraca Unii odzyskane należności.

ROZDZIAŁ IV

ŁAD ADMINISTRACYJNO-REGULACYJNY

Artykuł 17

Rada Doradcza

- 1. Komisji i *Radzie Kierowniczej* doradza Rada Doradcza I .

- 1a. *Rada Doradcza dąży do zapewnienia równowagi płci i składa się z:*

- a) jednego przedstawiciela każdego z partnerów wykonawczych;*
- b) jednego przedstawiciela każdego z państw członkowskich;*
- c) jednego eksperta powołanego przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny;*
- d) jednego eksperta powołanego przez Komitet Regionów.*

- 4. *Radzie* Doradczej *przewodniczy* osoba reprezentująca Komisję. **Funkcję wiceprzewodniczącego pełni przedstawiciel grupy EBI.**

Rada Doradcza zbiera się regularnie, nie rzadziej niż dwa razy w roku, a jej posiedzenia są zwoływane przez przewodniczącego.

5. Rada Doradcza

- a) doradza *Komisji i Radzie Kierowniczej* w sprawie opracowywania produktów finansowych, które mają być wdrażane na podstawie niniejszego rozporządzenia;
- b) doradza Komisji i *Radzie Kierowniczej* w sprawie *rozwoju sytuacji na rynku*, niedoskonałości rynku, nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji i warunków rynkowych;

- c) *wymienia poglądy na temat rozwoju sytuacji na rynku oraz najlepsze praktyki.*

5a. *Spotkania osób reprezentujących państwa członkowskie w odrębnym formacie organizowane są również co najmniej dwa razy w roku, pod przewodnictwem Komisji.*

5b. *Rada Doradcza i jej format z udziałem osób reprezentujących państwa członkowskie mogą wydawać zalecenia dotyczące realizacji i funkcjonowania programu InvestEU, które uwzględnia Rada Kierownicza.*

5c. *Szczegółowe protokoły z posiedzeń Rady Doradczej są publikowane jak najszybciej po ich zatwierdzeniu przez Radę Doradczą.*

Komisja ustanawia regulamin działania i procedury Rady Doradczej oraz kieruje jej sekretariatem. Wszystkie istotne dokumenty i informacje są udostępniane Radzie Doradczej do wykonywania jej zadań.

5d. *Krajowe banki i instytucje prorozwojowe reprezentowane w Radzie Doradczej wybierają osoby reprezentujące innych partnerów wykonawczych niż grupa EBI w Radzie Kierowniczej, o której mowa w art. 17a ust. 1. Krajowe banki prorozwojowe dążą zrównoważonej reprezentacji w Radzie Kierowniczej pod względem liczebności i lokalizacji geograficznej. Wybrani przedstawiciele reprezentują uzgodnione wspólne stanowisko wszystkich partnerów wykonawczych innych niż grupa EBI.*

Artykuł 17a

Rada Kierownicza

1. *Dla Programu InvestEU ustanawia się Radę Kierowniczą. Składa się ona z czterech przedstawicieli Komisji, trzech przedstawicieli grupy EBI i dwóch przedstawicieli innych partnerów wykonawczych niż grupa EBI i jednego eksperta wyznaczonego przez Parlament Europejski jako członka bez prawa głosu. Ekspert ten nie zwraca się o wytyczne ani nie przyjmuje wytycznych od instytucji, organów, urzędów lub agencji Unii, rządów państw członkowskich ani żadnych innych organów publicznych lub prywatnych i działa w pełni niezależnie. Ekspert wykonuje swoje obowiązki w sposób bezstronny i w interesie Funduszu InvestEU.*

Członkowie są powoływani na czteroletnią kadencję, z możliwością jednokrotnego przedłużenia, z wyjątkiem przedstawicieli innych partnerów wykonawczych niż grupa EBI, którzy zostaną mianowani na dwa lata.

2. *Rada Kierownicza wybiera spośród przedstawicieli Komisji przewodniczącego na czteroletnią kadencję, która może zostać jednokrotnie odnowiona. Przewodniczący dwa razy w roku przedstawia przedstawicielom państw członkowskich w Radzie Doradczej sprawozdanie z wdrażania i funkcjonowania Programu InvestEU.*

Szczegółowe protokoły z posiedzeń Rady Sterującej są publikowane bezpośrednio po ich zatwierdzeniu przez Radę Kierowniczą.

3. *Rada Kierownicza:*

a) określa strategiczne i operacyjne wytyczne dla partnerów wykonawczych, w tym wytyczne dotyczące projektowania produktów finansowych oraz innych strategii i procedur operacyjnych niezbędnych w funkcjonowaniu Funduszu InvestEU;

b) przyjmuje metodykę oceny ryzyka opracowaną przez Komisję we współpracy z grupą EBI i innymi partnerami wykonawczymi;

c) nadzoruje sprawozdanie z realizacji Programu InvestEU;

d) wydaje opinie, uwzględniając stanowiska wszystkich członków, w sprawie ostatecznej listy kandydatur do komitetu inwestycyjnego przed dokonaniem wyboru zgodnie z art. 19 ust. 2;

e) przyjmuje regulamin wewnętrzny sekretariatu Komitetu Inwestycyjnego, o którym mowa w art. 19 ust. 2;

f) zatwierdza zasady mające zastosowanie do działalności platform inwestycyjnych.

- 4. W trakcie dyskusji Rada Kierownicza korzysta z podejścia opartego na konsensusie, w związku z czym w jak największym stopniu uwzględnia stanowiska wszystkich członków. Jeżeli członkowie nie mogą ustalić wspólnego stanowiska, Rada Kierownicza podejmuje decyzje kwalifikowaną większością głosów, z przewagą co najmniej siedmiu głosów.*

Artykuł 17b

Tabela

- 1. Ustanawia się tabelę wskaźników („tabela”) w celu zapewnienia niezależnej, przejrzystej i zharmonizowanej oceny przez komitet inwestycyjny wniosków o wykorzystanie gwarancji UE na proponowane operacje z zakresu finansowania lub inwestycji realizowanych przez partnera wykonawczego.*
- 2. Każdy z partnerów wykonawczych wypełnia tabelę dla proponowanych operacji z zakresu finansowania i inwestycji.*
- 3. Tabela obejmuje w szczególności następujące elementy:*
 - a) opis operacji z zakresu finansowania i inwestycji;*
 - b) wkład w realizację celów polityki UE;*
 - c) dodatkowość, opis niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji oraz finansowy i techniczny wkład partnera wykonawczego;*
 - d) skutki inwestycyjne;*
 - e) profil finansowy operacji z zakresu finansowania i inwestycji;*
 - f) wskaźniki uzupełniające.*
- 4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 26 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o dodatkowe elementy tabeli wskaźników wykorzystywanej przez partnerów wykonawczych.*

Artykuł 18

Kontrola realizacji celów politycznych

3. Komisja potwierdza, czy proponowane przez partnerów wykonawczych ***innych niż EBI*** operacje z zakresu finansowania i inwestycji są zgodne z prawem i polityką Unii.
- 3a. ***W przypadku operacji EBI z zakresu finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, operacje takie nie są objęte gwarancją UE, jeżeli Komisja wyda negatywną opinię w procedurze przewidzianej w art. 19 protokołu nr 5.***

Artykuł 19

Komitet Inwestycyjny

1. Ustanawia się ***całkowicie niezależny*** Komitet Inwestycyjny ***Funduszu InvestEU***. Komitet:
- a) rozpatruje propozycje operacji z zakresu finansowania i inwestycji do objęcia gwarancją UE, ***które zostały przedłożone*** przez partnerów wykonawczych i ***pomyślnie przeszły przewidzianą w art. 18 ust. 3 kontrolę zgodności z prawem i polityką Unii realizowaną przez Komisję lub uzyskały pozytywną opinię w ramach procedury przewidzianej w art. 19 protokołu nr 5;***
 - b) sprawdza ich zgodność z niniejszym rozporządzeniem i odpowiednimi wytycznymi inwestycyjnymi;
 - ba)*** ***zwraca*** szczególną uwagę na wymóg dodatkowości, o którym mowa w art. 209 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego i w załączniku V do niniejszego rozporządzenia, oraz na wymóg przyciągania inwestycji prywatnych, o którym mowa w art. 209 ust. 2 lit. d) rozporządzenia finansowego oraz

c) sprawdza, czy operacje z zakresu finansowania i inwestycji, które zostałyby objęte wsparciem w postaci gwarancji UE, są zgodne ze wszystkimi stosownymi wymogami.

2. Komitet Inwestycyjny zbiera się w czterech różnych konfiguracjach odpowiadających segmentom polityki, o których mowa w art. 7 ust. 1.

Na każdą konfigurację Komitetu Inwestycyjnego składa się sześciu ekspertów zewnętrznych otrzymujących wynagrodzenie. Eksperci są wybierani zgodnie z art. 237 rozporządzenia finansowego i mianowani przez Komisję, **zgodnie z zaleceniem Rady Sterującej**, na kadencję trwającą nie dłużej niż cztery lata **z możliwością jednokrotnego odnowienia. Otrzymują oni wynagrodzenie z Unii.** Komisja, **zgodnie z zaleceniem Rady Sterującej, może** podjąć decyzję o odnowieniu kadencji obecnego członka Komitetu Inwestycyjnego bez korzystania z procedury określonej w niniejszym ustępie.

Eksperci posiadają wysoki poziom odpowiedniego doświadczenia rynkowego z zakresu konstruowania i finansowania projektów lub finansowania MŚP lub dużych przedsiębiorstw.

Skład Komitetu Inwestycyjnego gwarantuje, że dysponuje on szeroką wiedzą na temat sektorów objętych segmentami polityki, o których mowa w art. 7 ust. 1, oraz rynków geograficznych w Unii oraz że panuje w nim ogólna równowaga pod względem płci.

Czterech członków jest członkami stałymi wszystkich czterech konfiguracji Komitetu Inwestycyjnego. Ponadto każda z tych czterech konfiguracji obejmuje dwóch ekspertów z doświadczeniem w zakresie inwestycji w sektorach objętych danym segmentem polityki. Przynajmniej jeden ze stałych członków dysponuje wiedzą fachową z zakresu zrównoważonych inwestycji. **Rada Sterująca** przydziela członków Komitetu Inwestycyjnego do odpowiedniej konfiguracji lub odpowiednich konfiguracji. Komitet Inwestycyjny wybiera przewodniczącego spośród swoich stałych członków.

■

3. Uczestnicząc w działaniach Komitetu Inwestycyjnego, jego członkowie wykonują swoje obowiązki w sposób bezstronny i w wyłącznym interesie Funduszu InvestEU. Nie zwracają się o instrukcje do partnerów wykonawczych, instytucji Unii, państw członkowskich ani jakiegokolwiek innego podmiotu publicznego lub prywatnego ani nie przyjmują od nich takich instrukcji.

Życiorysy i oświadczenia majątkowe każdego z członków Komitetu Inwestycyjnego są publikowane i stale aktualizowane. Każdy członek Komitetu Inwestycyjnego niezwłocznie przekazuje Komisji i **Radzie Sterującej** wszelkie informacje niezbędne do ciągłej weryfikacji, czy nie występuje konflikt interesów.

Rada Sterująca może **zalecić Komisji usunięcie** członka Komitetu z jego funkcji, jeżeli nie przestrzega on wymogów określonych w niniejszym ustępie lub z innych należyte uzasadnionych powodów.

4. W działaniach na podstawie niniejszego artykułu Komitet Inwestycyjny **korzysta ze wsparcia sekretariatu. Sekretariat jest niezależny i odpowiedzialny przed przewodniczącym Komitetu Inwestycyjnego. Sekretariat ma siedzibę administracyjną w Komisji. Regulamin wewnętrzny sekretariatu zapewnia poufność wymiany informacji i dokumentów między partnerami wykonawczymi a właściwymi organami zarządzającymi. Propozycje operacji z zakresu finansowania i inwestycji grupa EBI może składać bezpośrednio do Komitetu Inwestycyjnego, powiadamiając o nich sekretariat.**

Dokumentacja dostarczona przez partnerów wykonawczych obejmuje standardowy formularz wniosku, tabelę przewidzianą w art. 17b i wszelkie inne dokumenty, które Komitet Inwestycyjny uzna za stosowne, w szczególności opis charakteru niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji oraz sposobu, w jaki zostaną one złagodzone dzięki operacji z zakresu finansowania lub inwestycji, a także rzetelną ocenę wykazującą dodatkowość operacji z zakresu finansowania lub inwestycji. Sekretariat sprawdza kompletność dokumentacji dostarczonej przez partnerów wykonawczych innych niż grupa EBI. Komitet Inwestycyjny może poprosić odpowiedniego partnera wykonawczego o wyjaśnienia dotyczące propozycji operacji z zakresu inwestycji lub finansowania, w tym o stawienie się bezpośrednio na rozmowach w sprawie tejże operacji. Oceny projektów przeprowadzone przez partnera wykonawczego nie są wiążące dla Komitetu Inwestycyjnego do celów **objęcia** operacji z zakresu finansowania lub inwestycji gwarancją UE.

Komitet Inwestycyjny wykorzystuje w swojej ocenie i weryfikacji propozycji tabelę wskaźników, o której mowa w art. 17b.

5. Wnioski Komitetu Inwestycyjnego przyjmowane są zwykłą większością głosów wszystkich członków, **o ile ta zwykła większość głosów obejmuje głos co najmniej**

jednego nie stałego eksperta wyspecjalizowanego w segmencie polityki, w ramach którego złożono propozycję. W przypadku gdy wynik głosowania jest nierozstrzygający, decydujący głos ma przewodniczący Komitetu Inwestycyjnego.

Wnioski Komitetu Inwestycyjnego zatwierdzające wsparcie w formie gwarancji UE w odniesieniu do operacji z zakresu finansowania lub inwestycji są publicznie dostępne i zawierają uzasadnienie decyzji o zatwierdzeniu i *informacje o operacji, w szczególności jej opis, tożsamość promotorów lub pośredników finansowych oraz cele projektu. Wnioski odnoszą się również do globalnej oceny wynikającej z tabeli.*

Tabela jest publicznie udostępniana po podpisaniu operacji lub, w stosownych przypadkach, podprojektu z zakresu finansowania lub inwestycji.

Publikacje wymienione w drugim i trzecim akapicie nie mogą zawierać szczególnie chronionych informacji handlowych ani danych osobowych, które zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych nie mogą być ujawniane. Fragmenty wniosków Komitetu Inwestycyjnego zawierające szczególnie chronione informacje handlowe Komisja przekazuje na żądanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie pod warunkiem spełnienia wymogów ścisłej poufności.

Dwa razy w roku *Komitet Inwestycyjny przedkłada* Parlamentowi Europejskiemu i Radzie *wykaz wszystkich wniosków oraz opublikowane tabele, które ich dotyczą. Przedłożone dokumenty zawierają też decyzje* w sprawie odmowy wykorzystania gwarancji UE i *podlegają wymogom* ścisłej poufności.

Wnioski Komitetu Inwestycyjnego są terminowo przekazywane odpowiedniemu partnerowi wykonawczemu.

Wszystkie informacje dotyczące propozycji operacji z zakresu finansowania i inwestycji przekazane Komitetowi Inwestycyjnemu oraz wnioski Komitetu Inwestycyjnego w ich sprawie są rejestrowane przez sekretariat Komitetu Inwestycyjnego w centralnym repozytorium.

6. Jeżeli Komitet Inwestycyjny jest proszony o zatwierdzenie wykorzystania gwarancji UE w odniesieniu do operacji z zakresu finansowania lub inwestycji, która to operacja jest instrumentem, programem lub strukturą opartymi na podprojektach, zatwierdzenie obejmuje stosowne podprojekty, chyba że Komitet Inwestycyjny zdecyduje się zachować

prawo do ich odrębnego zatwierdzania. *Komitet nie zachowuje tego prawa w przypadku podprojektów o wartości poniżej 3 000 000 EUR.*

- 6a. *Komitet Inwestycyjny może, jeżeli uzna to za konieczne, sygnalizować Komisji wszelkie problemy operacyjne związane ze stosowaniem lub interpretacją wytycznych inwestycyjnych.*

ROZDZIAŁ V

Centrum Doradztwa InvestEU

Artykuł 20

Centrum Doradztwa InvestEU

1. Centrum Doradztwa InvestEU zapewnia wsparcie doradcze w zakresie identyfikacji, przygotowania, opracowywania, konstruowania, zamawiania i realizacji projektów inwestycyjnych oraz zwiększa zdolność promotorów i pośredników finansowych do realizacji operacji z zakresu finansowania i inwestycji. Wsparcie to może obejmować dowolny etap cyklu życia projektu lub finansowania wspieranego podmiotu, stosownie do sytuacji.

Komisja podpisuje umowy o doradztwo z grupą EBI i innymi potencjalnymi partnerami doradczymi, zobowiązując ich do udzielania wsparcia doradczego, o którym mowa w poprzednim akapicie, oraz świadczenia usług wymienionych w ust. 2. Komisja jest też w stanie realizować inicjatywy doradcze, korzystając m.in. z zewnętrznych dostawców usług. Komisja ustanawia centralny punkt kontaktowy Centrum Doradztwa InvestEU i przydziela wnioski o wsparcie doradcze do odpowiedniej inicjatywy doradczej. Komisja, grupa EBI i inni partnerzy doradczy ściśle ze sobą współpracują, aby zapewnić skuteczność, synergię i rzeczywisty dostęp do wsparcia na całym terytorium Unii, odpowiednio uwzględniając przy tym istniejące już struktury i prowadzone prace.

Inicjatywy doradcze są dostępne jako moduł w każdym z segmentów polityki, o których mowa w art. 7 ust. 1, obejmujący ■ sektory w ramach danego segmentu. Ponadto inicjatywy doradcze dostępne są w ramach modułu międzysektorowego.

2. Centrum Doradztwa InvestEU świadczy w szczególności następujące usługi:
- a) zapewnienie *centralnego* punktu kontaktowego, *zarządzanego przez Komisję i mieszczącego się w Komisji*, dla organów i promotorów projektów do celów pomocy w opracowywaniu projektów w *ramach Centrum Doradztwa InvestEU*;
 - aa) *rozpowszechnianie wśród organów i promotorów projektów wszystkich dostępnych informacji dodatkowych na temat wytycznych inwestycyjnych, w tym informacji o stosowaniu lub interpretacji wytycznych inwestycyjnych dostarczonych przez Komisję*;
 - b) pomoc promotorom projektów, w razie potrzeby, w opracowywaniu projektów w taki sposób, żeby realizowały cele i spełniały kryteria kwalifikowalności określone w art. 3, 7 i 11, oraz ułatwianie rozwoju agregatorów dla małych projektów, *m.in. dzięki platformom inwestycyjnym, o których mowa w lit. e)*; taka pomoc nie przesądza jednak o wnioskach Komitetu Inwestycyjnego w sprawie objęcia takich projektów wsparciem w formie gwarancji UE;
 - c) wspieranie działań i wykorzystywanie wiedzy lokalnej w celu ułatwienia korzystania z unijnego wsparcia z Funduszu InvestEU w całej Unii oraz aktywne przyczynianie się, w miarę możliwości, do osiągnięcia celu polegającego na sektorowej i geograficznej dywersyfikacji Funduszu InvestEU przez wspieranie partnerów wykonawczych w inicjowaniu i opracowywaniu potencjalnych operacji z zakresu finansowania i inwestycji;
 - d) ułatwianie tworzenia platform współpracy służących wymianie partnerskiej oraz wymianie danych, wiedzy specjalistycznej i najlepszych praktyk w celu wspierania sekwencji projektów i rozwoju sektora;
 - e) udzielanie aktywnego wsparcia doradczego przy tworzeniu platform inwestycyjnych, w *tym* transgranicznych i *makroregionalnych* platform inwestycyjnych *oraz platform inwestycyjnych grupujących według tematyki lub według regionów małe i średnie projekty z co najmniej jednego państwa członkowskiego*;

- ea) wspieranie łączenia z dotacjami lub instrumentami finansowymi finansowanymi z budżetu UE lub z innych źródeł w celu zwiększenia synergii i komplementarności między instrumentami unijnymi oraz maksymalizacji dźwigni finansowej i wpływu Programu InvestEU;*
- f) wspieranie działań na rzecz budowania potencjału w celu rozwijania zdolności organizacyjnych, umiejętności i procesów oraz przyspieszenie gotowości organizacji do inwestowania, tak aby promotorzy i organy mogły tworzyć sekwencje projektów, **tworzyć mechanizmy finansowania i platformy inwestycyjne** i zarządzać projektami, a pośrednicy finansowi mogli wdrażać operacje z zakresu finansowania i inwestycji na korzyść podmiotów, które mają trudności z uzyskaniem dostępu do finansowania, między innymi dzięki wsparciu na rozwijanie zdolności w zakresie oceny ryzyka i wiedzy sektorowej;
- fa) udzielanie wsparcia doradczego start-upom, zwłaszcza w dążeniu do ochrony inwestycji w badania naukowe i innowacje przez uzyskiwanie tytułów własności intelektualnej, takich jak patenty.*
3. Centrum Doradztwa InvestEU jest dostępne dla promotorów projektów z sektora publicznego i prywatnego, *w tym dla MŚP, start-upów, organów publicznych i krajowych banków prorozwojowych*, oraz dla pośredników finansowych i innych pośredników.
4. *Z każdym partnerem doradczym Komisja zawiera umowę o doradztwo dotyczącą jednej lub większej liczby inicjatyw doradczych.* Za usługi, o których mowa w ust. 2, mogą być pobierane opłaty na pokrycie części kosztów świadczenia tych usług, *z wyjątkiem usług na rzecz promotorów projektów z sektora publicznego i instytucji niekomercyjnych, które w uzasadnionych przypadkach są świadczone nieodpłatnie. Górny limit opłat pobieranych od MŚP za usługi, o których mowa w ust. 2, to jedna trzecia kosztów świadczenia tych usług.*
5. Aby osiągnąć cel, o którym mowa w ust. 1, oraz aby ułatwić udzielanie wsparcia doradczego, Centrum Doradztwa InvestEU czerpie z wiedzy fachowej Komisji, *grupy EBI i innych partnerów doradczych.*
- 5a. *Każda inicjatywa doradcza jest podejmowana w oparciu o mechanizm podziału kosztów między Komisję i partnera doradczego, chyba że Komisja w należycie uzasadnionych przypadkach podyktowanych specyfiką inicjatywy doradczej i przy zapewnieniu*

konsekwentnego i równego traktowania wszystkich partnerów doradczych zgodzi się pokryć wszystkie koszty inicjatywy doradczej.

6. W stosownych przypadkach Centrum Doradztwa InvestEU będzie reprezentowane na poziomie lokalnym. Lokalną obecność Funduszu InvestEU zapewnia się w szczególności w tych państwach członkowskich lub regionach, które napotykają trudności przy opracowywaniu projektów w ramach Funduszu InvestEU. Centrum Doradztwa InvestEU wspomaga transfer wiedzy na szczebel regionalny i lokalny w celu budowania regionalnego i lokalnego potencjału i rozwijania wiedzy fachowej w zakresie wsparcia, o którym mowa w ust. 1, *w tym wsparcia na rzecz realizacji i dostosowywania małych projektów.*

6a. *Aby zapewnić wsparcie doradcze, o którym mowa w ust. 1, oraz ułatwić udzielanie tego wsparcia na szczeblu lokalnym, Centrum Doradcze InvestEU współpracuje w miarę możliwości z krajowymi bankami lub instytucjami prorozwojowymi i korzysta z ich wiedzy fachowej. Umowy o współpracy z krajowymi bankami lub instytucjami prorozwojowymi są w stosownych przypadkach zawierane w ramach Centrum Doradztwa InvestEU z co najmniej jednym krajowym bankiem prorozwojowym lub co najmniej jedną krajową instytucją prorozwojową na państwo członkowskie.*

7. Partnerzy wykonawczy w *razie potrzeby* proponują promotorom projektów ubiegającym się o finansowanie, w tym w szczególności promotorom projektów na małą skalę, zwrócić się o wsparcie do Centrum Doradztwa InvestEU w celu sprawniejszego, w stosownych przypadkach, przygotowania ich projektów oraz umożliwienia oceny możliwości połączenia projektów.

W uzasadnionych przypadkach partnerzy wykonawczy i *partnerzy doradczy* informują również promotorów projektów o możliwości umieszczenia ich projektów na portalu InvestEU, o którym mowa w art. 21.

ROZDZIAŁ VI

Artykuł 21

Portal InvestEU

1. Komisja tworzy portal InvestEU. Ma on postać łatwo dostępnej i przyjaznej użytkownikowi bazy danych projektów, która zawiera odpowiednie informacje o każdym z nich.
2. Portal InvestEU stanowi kanał dla promotorów projektów, za pośrednictwem którego mogą oni zwiększyć widoczność projektów, dla których poszukują finansowania, i w ten sposób udostępnić inwestorom informacje na temat tych projektów. Zamieszczenie projektów w portalu InvestEU nie ma wpływu na decyzje o ostatecznym wyborze projektów wspieranych na mocy niniejszego rozporządzenia, w ramach innego instrumentu Unii lub finansowania ze środków publicznych.
3. W portalu wymienia się tylko te projekty, które są zgodne z prawem i polityką Unii.
4. Projekty spełniające warunki określone w ust. 3 są przekazywane przez Komisję odpowiednim partnerom wykonawczym, *a jeśli istnieje stosowna inicjatywa doradcza, także Centrum Doradczemu InvestEU*.
5. Partnerzy wykonawczy analizują projekty mieszczące się w ich zasięgu geograficznym i zakresie działalności.

ROZDZIAŁ VII

ROZLICZALNOŚĆ, MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ, OCENA I KONTROLA

Artykuł 21a

Rozliczalność

1. *Na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady przewodniczący Rady Sterującej składa sprawozdanie z wyników Funduszu InvestEU instytucji, która o to wnosi, w tym przez udział w wysłuchaniu przed Parlamentem Europejskim.*
2. *Przewodniczący Rady Sterującej odpowiada ustnie lub pisemnie na pytania skierowane do Funduszu InvestEU przez Parlament Europejski lub Radę, w każdym przypadku w terminie pięciu tygodni od daty otrzymania pytania.*

Artykuł 22

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Wskaźniki odzwierciedlające postępy w realizacji Programu InvestEU w odniesieniu do celów ogólnych i szczegółowych określonych w art. 3 przedstawiono w załączniku III do niniejszego rozporządzenia.
2. Aby zapewnić skuteczną ocenę Programu InvestEU pod względem realizacji jego celów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 26 w celu zmiany załącznika III do niniejszego rozporządzenia przez dostosowanie lub uzupełnienie w *razie konieczności* zawartych w nim wskaźników ■ oraz *przepisów dotyczących* ustanowienia ram monitorowania i oceny.
3. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego rezultatów *oraz umożliwia odpowiednie monitorowanie portfela ryzyka i gwarancji*. W tym celu na partnerów wykonawczych, *partnerów doradczych* oraz innych odbiorców środków unijnych nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

4. Komisja składa sprawozdanie z realizacji Programu InvestEU zgodnie z art. 241 i 250 rozporządzenia finansowego. **Zgodnie z art. 41 ust. 5 rozporządzenia finansowego roczne sprawozdanie dostarcza informacji na temat stopnia realizacji programu w stosunku do jego celów i wskaźników skuteczności działania.** W tym celu partnerzy wykonawczy przekazują corocznie informacje umożliwiające Komisji wywiązanie się z jej obowiązków sprawozdawczych, **w tym informacje o działaniu gwarancji.**
5. Ponadto każdy z partnerów wykonawczych przedkłada Komisji co sześć miesięcy sprawozdanie w sprawie operacji z zakresu finansowania i inwestycji objętych niniejszym rozporządzeniem, w podziale odpowiednio na moduł unijny i moduł państw członkowskich **■**. **Informacje o module państwa członkowskiego partner wykonawczy przekazuje również państwu członkowskiemu, którego moduł realizuje.** Sprawozdanie to zawiera ocenę zgodności z wymogami wykorzystania gwarancji UE oraz kluczowymi wskaźnikami skuteczności działania określonymi w załączniku III do niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie zawiera również dane operacyjne, statystyczne, finansowe i księgowe **oraz szacunki dotyczące przewidywanych przepływów pieniężnych w przypadku** poszczególnych operacji z zakresu finansowania i inwestycji, a także na poziomie modułu, segmentu polityki i całego Funduszu InvestEU. **Raz do roku sprawozdanie grupy EBI, a w stosownych przypadkach także innych partnerów wykonawczych, zawiera również informacje o barierach dla inwestycji napotkanych podczas prowadzenia operacji z zakresu finansowania i inwestycji objętych niniejszym rozporządzeniem. Sprawozdania muszą** zawierać informacje, które partnerzy wykonawczy przekazują zgodnie z art. 155 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego.

Artykuł 23

Ocena

1. Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.
2. **/Do dnia 30 września 2024 r./** Komisja **przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie niezależną** ocenę śródkresową Programu InvestEU, w szczególności w zakresie wykorzystania gwarancji UE, **działania zasad wprowadzonych na mocy art. 9a ust. 1**

lit. b) i c), przydziału środków z gwarancji UE przewidzianego w art. 10 ust. 1b i 1c, wdrażania Centrum Doradztwa InvestEU oraz przydziału środków budżetowych określonego w art. 9a ust. 1 lit. d) ppkt (i), a także art. 7 ust. 5. W ocenie zostaje w szczególności przedstawiony sposób, w jaki udział partnerów wykonawczych i partnerów doradczych przyczynił się do osiągnięcia celów Programu InvestEU, a także celów polityki unijnej, zwłaszcza pod względem wartości dodanej oraz równowagi geograficznej i sektorowej wspieranych operacji z zakresu finansowania i inwestycji. Ocenie poddane zostaje również stosowanie testu zrównoważoności oraz uwaga poświęcona MŚP w ramach segmentu MŚP.

3. Po zakończeniu realizacji Programu InvestEU, lecz nie później niż cztery lata po upływie okresu określonego w art. 1, Komisja **przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie niezależną** ocenę końcową Programu InvestEU, w szczególności w zakresie wykorzystania gwarancji UE.
4. Komisja przekazuje wnioski z tych ocen, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.
5. Partnerzy wykonawczy i **partnerzy doradczy** wnoszą wkład w informacje niezbędne do przeprowadzenia ocen, o których mowa w ust. 1 i 2, i przekazują te informacje Komisji.
6. Zgodnie z [art. 211 ust. 1] [rozporządzenia finansowego] Komisja co trzy lata uwzględnia w sprawozdaniu rocznym, o którym mowa w [art. 250] [rozporządzenia finansowego], przegląd adekwatności wskaźnika tworzenia rezerw określonego w art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia w zestawieniu z rzeczywistym profilem ryzyka operacji z zakresu finansowania i inwestycji objętych gwarancją UE. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 26 w celu skorygowania, na podstawie tego przeglądu, wskaźnika tworzenia rezerw określonego w art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia o maksymalnie 15 %.

Artykuł 24

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania finansowania unijnego przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 25

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w Programie InvestEU na mocy decyzji przyjętej na podstawie umowy międzynarodowej lub na mocy jakiegokolwiek innego instrumentu prawnego, państwo trzecie przyznaje właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia i prawa dostępu niezbędne do wykonywania w pełni ich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawa do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

Artykuł 26

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule. ***Przygotowanie aktów delegowanych w sprawie działań prowadzonych przez grupę EBI i innych partnerów wykonawczych lub z ich udziałem poprzedzają konsultacje z grupą EBI i potencjalnymi partnerami wykonawczymi.***

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 6, **art. 17b**, art. 22 ust. 2 i art. 23 ust. 6, powierza się Komisji na okres pięciu lat od [wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 6, **art. 17b**, art. 22 ust. 2 i art. 23 ust. 6, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 6, **art. 17b**, art. 22 ust. 2 i art. 23 ust. 6 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEJRZYSTOŚĆ I WIDOCZNOŚĆ

Artykuł 27

Informacja, komunikacja i promocja

1. Partnerzy wykonawczy i *partnerzy doradczy* uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego (w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów) poprzez przekazywanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.
 - 1a. *Partnerzy wykonawczy i partnerzy doradczy informują lub zobowiązują pośredników finansowych do poinformowania ostatecznych odbiorców, w tym MŚP, o istnieniu wsparcia z InvestEU poprzez umieszczenie tej informacji w widocznym miejscu – zwłaszcza w przypadku MŚP – w odnośnych umowach o udzieleniu wsparcia z InvestEU, czym zwiększają wiedzę społeczeństwa na temat programu i poprawiają jego widoczność.*
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Programem InvestEU, jego działaniami i rezultatami. Zasoby finansowe przydzielone na Program InvestEU przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 3.

ROZDZIAŁ IX

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 28

Przepisy przejściowe

1. Dochody, kwoty spłacone i kwoty odzyskane z instrumentów finansowych ustanowionych w ramach programów, o których mowa w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia, mogą być wykorzystywane do tworzenia rezerw na gwarancję UE na mocy niniejszego rozporządzenia.
2. Dochody, kwoty spłacone i kwoty odzyskane z gwarancji UE ustanowionej rozporządzeniem (UE) 2015/1017 mogą być wykorzystywane do tworzenia rezerw na gwarancję UE na mocy niniejszego rozporządzenia, chyba że są one wykorzystywane do celów, o których mowa w art. 4, 9 i 12 rozporządzenia (UE) 2015/1017.

Artykuł 29

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

■ Kwoty w rozbiciu na cele szczegółowe

■ Podział kwoty, o którym mowa w art. 4 ust. 2, pomiędzy operacje w zakresie finansowania i inwestycji jest następujący:

a) ■ 11 500 000 000 EUR na cele, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. a); b) ■ 11 250 000 000 EUR na cele, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. b); c) ■ **12 500 000 000** EUR na cele, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. c); d) ■ **5 567 500 000** EUR na cele, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. d).

ZAŁĄCZNIK II

Dziedziny kwalifikujące się do objęcia operacjami w zakresie finansowania i inwestycji

Operacje z zakresu finansowania i inwestycji mogą wchodzić w zakres co najmniej jednej z poniższych dziedzin:

1. Rozwój sektora energetycznego zgodnie z priorytetami unii energetycznej, w tym bezpieczeństwem dostaw energii, ***przejściem na czystą energię***, a także zobowiązaniami przyjętymi w ramach agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz porozumienia paryskiego, w szczególności dzięki:
 - a) zwiększeniu produkcji, dostaw i wykorzystania czystej i zrównoważonej energii ze źródeł odnawialnych ***oraz innych bezpiecznych i zrównoważonych bezemisyjnych i niskoemisyjnych źródeł energii i rozwiązań***;
 - b) efektywności energetycznej i oszczędności energii (ze szczególnym naciskiem na ograniczanie popytu za pomocą zarządzania popytem i modernizacji budynków);
 - c) rozwojowi i modernizacji infrastruktury energetycznej i uczynieniu jej inteligentną (***w szczególności*** infrastruktury służącej do przesyłu i dystrybucji, technologii magazynowania, ***elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi, inteligentnych sieci***);
 - ca) ***rozwojowi innowacyjnych bezemisyjnych i niskoemisyjnych systemów ciepłowniczych oraz systemów kogeneracji***;
 - d) produkcji i dostawom ***zrównoważonych*** paliw syntetycznych ze źródeł odnawialnych / neutralnych pod względem emisji dwutlenku węgla ***oraz innych bezpiecznych i zrównoważonych bezemisyjnych i niskoemisyjnych źródeł energii, biopaliwom, biomasie i paliwom alternatywnym, w tym dla wszystkich rodzajów transportu, zgodnie z celami dyrektywy 2018/2001***;

- e) infrastrukturze na potrzeby wychwytywania i składowania dwutlenku węgla w *procesach przemysłowych, instalacjach bioenergetycznych i zakładach wytwórczych z myślą o transformacji energetyki.*

2. Rozwój zrównoważonej i **bezpiecznej** infrastruktury transportowej **oraz rozwiązań w zakresie mobilności, a także** sprzętu i innowacyjnych technologii, zgodnie z priorytetami Unii oraz zobowiązaniami podjętymi w porozumieniu paryskim, w szczególności poprzez:

- a) projekty wspierające rozwój infrastruktury TEN-T, w tym *jej konserwację i bezpieczeństwo, oraz* węzłów miejskich, portów morskich i śródlądowych, *portów lotniczych*, terminali multimodalnych oraz ich połączeń z głównymi sieciami, *a także aplikacji telematycznych przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 1315/2013;*
- aa) *projekty infrastrukturalne TEN-T przewidujące wykorzystanie co najmniej dwóch różnych rodzajów transportu, szczególnie towarowe terminale multimodalne oraz węzły transportowe w przewozach pasażerskich;*
- b) projekty na rzecz inteligentnej i zrównoważonej mobilności w miastach, w tym *żeglugi śródlądowej i innowacyjnych rozwiązań w zakresie mobilności* (dotyczące niskoemisyjnych rodzajów transportu miejskiego, *niedyskryminującej* dostępności, *ograniczenia* zanieczyszczenia powietrza i hałasu, zużycia energii, *sieci inteligentnych miast, utrzymania lub zwiększenia poziomu bezpieczeństwa oraz zmniejszenia liczby* wypadków, *także w odniesieniu do rowerzystów i pieszych*);
- c) wspieranie odnowy i modernizacji transportowych aktywów ruchomych w celu wdrożenia rozwiązań w zakresie mobilności niskoemisyjnej i *bezemisyjnej, w tym stosowanie paliw alternatywnych w pojazdach reprezentujących wszystkie rodzaje transportu;*
- d) projekty na rzecz infrastruktury kolejowej, inne projekty kolejowe, *rozwój infrastruktury żeglugi śródlądowej, projekty dotyczące transportu zbiorowego, rozwój portów morskich oraz autostrad morskich;*
- e) rozwój infrastruktury paliw alternatywnych *dla wszystkich rodzajów transportu*, w tym infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych;
- ea) *inne projekty na rzecz inteligentnej i zrównoważonej mobilności dotyczące:*

- (i) *bezpieczeństwa drogowego*
 - (ii) *dostępności*
 - (iii) *obniżenia emisji*
 - (iv) *opracowywania i wdrażania nowych technologii i usług transportowych, np. w zakresie podłączonych do sieci i autonomicznych środków transportu czy zintegrowanych systemów biletowych;*
- eb) projekty dotyczące konserwacji lub modernizacji istniejącej infrastruktury transportowej, w tym autostrad w ramach TEN-T, gdy jest to niezbędne dla zwiększenia, utrzymania lub poprawy bezpieczeństwa na drodze, rozwoju usług ITS lub zapewnienia integralności i standardów infrastruktury, bezpiecznych stref i obiektów parkingowych, stacji ładowania pojazdów i zaopatrzenia w paliwa alternatywne.*

3. Zasoby i ochrona środowiska, w szczególności:

- a) infrastruktura wodna, w tym zaopatrzenie w wodę *pitną* i gospodarka ściekowa, a także *wydajność sieci, ograniczenie wycieków, infrastruktura służąca odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków*, infrastruktura nadbrzeżna i inna zielona infrastruktura powiązana z gospodarką wodną;
- b) infrastruktura gospodarowania odpadami;
- c) projekty i przedsięwzięcia w dziedzinie zarządzania zasobami środowiskowymi i *zrównoważonych* technologii;
- d) wzmocnienie i odbudowa ekosystemów i usług ekosystemowych, *także dzięki ochronie przyrody i różnorodności biologicznej za pomocą projektów na rzecz zielonej i niebieskiej infrastruktury*;
- e) zrównoważony rozwój obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych;
- f) działania w dziedzinie zmiany klimatu, *przystosowania się do niej i jej łagodzenia*, w tym zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi;
- g) projekty i przedsięwzięcia służące wprowadzeniu gospodarki o obiegu zamkniętym dzięki uwzględnieniu aspektów efektywnego gospodarowania zasobami w procesie

produkcji i cyklu życia produktów, takich jak zrównoważone dostawy surowców pierwotnych i wtórnych;

- h) dekarbonizacja lub znaczne obniżenie emisyjności sektorów energochłonnych, w tym **■** projekty demonstracyjne dotyczące innowacyjnych technologii niskoemisyjnych oraz ich wdrażanie;

ha) dekarbonizacja produkcji i dystrybucji energii przez stopniowe odchodzenie od węgla i ropy naftowej;

hb) projekty promujące trwałe dziedzictwo kulturowe.

- 4. Rozwój infrastruktury łączności cyfrowej, w szczególności za pomocą projektów wspierających rozbudowę cyfrowych sieci o bardzo dużej przepustowości, **łączność 5G oraz poprawę łączności cyfrowej i dostępu do niej, zwłaszcza na obszarach wiejskich i w regionach peryferyjnych.**

- 5. Badania, rozwój i innowacje, w szczególności:

- a) badania, w tym infrastruktura naukowo-badawcza oraz wspieranie środowiska akademickiego, a także innowacyjne projekty przyczyniające się do realizacji celów programu „Horyzont Europa”;

- b) projekty korporacyjne, **w tym szkolenia i wspieranie tworzenia klastrów i sieci przedsiębiorstw;**

- c) projekty i programy demonstracyjne, a także tworzenie związanej z tym infrastruktury, technologii i procesów;

- d) **wspólne** projekty w **dziedzinie badań naukowych i innowacji** oparte na współpracy między środowiskiem akademickim, **organizacjami badawczymi i innowacyjnymi oraz** przemysłem; **partnerstwa publiczno-prywatne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego;**

- e) transfer wiedzy i technologii;

ea) badania w dziedzinie kluczowych technologii prorozwojowych i ich przemysłowych zastosowań obejmujące również nowe materiały i materiały zaawansowane;

- f) nowe skuteczne i **dostępne** produkty z zakresu opieki zdrowotnej, w tym produkty lecznicze, wyroby medyczne, **produkty diagnostyczne** i produkty lecznicze terapii

zaawansowanej, *nowe środki przeciwdrobnoustrojowe oraz innowacyjne procesy opracowywania tych produktów pozwalające uniknąć testów na zwierzętach.*

6. Rozwój, wdrażanie i *upowszechnianie* technologii i usług cyfrowych *z myślą o celach programu „Cyfrowa Europa”*, w szczególności za pomocą:
- a) sztucznej inteligencji;
 - aa) technologii kwantowej;*
 - b) infrastruktury z zakresu cyberbezpieczeństwa i ochrony sieci;
 - c) internetu rzeczy;
 - d) łańcuchów bloków i innych technologii rozproszonego rejestru;
 - e) zaawansowanych umiejętności cyfrowych;
 - ea) robotyki i automatyzacji;*
 - eb) fotoniki;*
 - f) innych zaawansowanych technologii i usług cyfrowych przyczyniających się do cyfryzacji przemysłu unijnego *oraz do włączenia technologii, usług i umiejętności cyfrowych do unijnego sektora transportu.*
7. Wsparcie finansowe podmiotów zatrudniających do **499** pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji, w szczególności przez:
- a) zapewnienie aktywów obrotowych i inwestycji;
 - b) zapewnienie finansowania ryzyka od etapu początkowego do etapu ekspansji w celu zagwarantowania innowacyjnym i zrównoważonym sektorom czołowej pozycji na rynku technologii, *w tym wzmocnienie ich zdolności w zakresie cyfryzacji i innowacyjności oraz utrzymanie konkurencyjności na świecie;*
 - ba) zapewnienie finansowania do celów wykupu przedsiębiorstwa przez pracowników lub partycypacji pracowniczej.*
8. Sektor kultury i sektor kreatywny, *dziedzictwo kulturowe*, media, sektor audio-wizualny, dziennikarstwo i *prasa, m.in. poprzez rozwój nowych technologii, wykorzystanie technologii cyfrowych i technologiczne zarządzanie prawami własności intelektualnej.*

9. Turystyka.
- 9a. ***Rekultywacja terenów przemysłowych (także zanieczyszczonych) i przywracanie do zrównoważonego użytkowania.***
10. Zrównoważone rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, akwakultura i inne elementy szerzej rozumianej zrównoważonej biogospodarki.
11. Inwestycje społeczne, m.in. wspierające wdrażanie założeń Europejskiego filaru praw socjalnych, w szczególności dzięki:
- a) mikrokredytom, ***etycznemu*** finansowaniu, finansowaniu społecznemu oraz gospodarce społecznej;
 - b) popytowi na umiejętności i ich podaży;
 - c) edukacji, szkoleniom i usługom powiązanym, ***również dla dorosłych***;
 - d) infrastrukturze społecznej, takiej jak:
 - (i) ***dostępne dla wszystkich włączające*** kształcenie i szkolenie, w tym wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem, ***związana z tym infrastruktura i*** placówki edukacyjne, ***alternatywne formy opieki nad dzieckiem***, mieszkania studenckie oraz wyposażenie cyfrowe;
 - (ii) mieszkania socjalne;
 - (iii) opieka zdrowotna i długoterminowa, w tym kliniki, szpitale, podstawowa opieka zdrowotna, opieka w domu i opieka środowiskowa;
 - e) innowacjom społecznym, w tym innowacyjnym rozwiązaniom i programom społecznym mającym na celu promowanie rezultatów i zmian społecznych w dziedzinach wymienionych w tym punkcie;
 - f) działaniom kulturalnym o celach społecznych;
 - fa) działaniom na rzecz równouprawnienia płci;***
 - g) integracji osób znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej, w tym obywateli państw trzecich;

- h) innowacyjnym rozwiązaniom w zakresie opieki zdrowotnej, w tym *e-zdrowiu*, świadczeniom zdrowotnym i nowym modelom opieki;
 - i) włączaniu społecznemu osób niepełnosprawnych i poprawie dostępności dla takich osób.
12. Rozwój przemysłu obronnego *jako wkład w strategiczną niezależność* Unii, w szczególności przez wspieranie:
- a) łańcucha dostaw w unijnym sektorze obronności, przede wszystkim dzięki wsparciu finansowanemu mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw;
 - b) przedsiębiorstw uczestniczących w projektach dotyczących przełomowych innowacji w sektorze obronnym oraz ściśle związanych z technologiami podwójnego zastosowania;
 - c) łańcucha dostaw w sektorze obronności w ramach udziału w opartych na współpracy projektach badawczo-rozwojowych w dziedzinie obronności, m.in. projektach wspieranych ze środków Europejskiego Funduszu Obronnego;
 - d) *infrastruktury służącej badaniom i szkoleniom* w dziedzinie obrony ■.
13. Przestrzeń kosmiczna, w szczególności rozwój sektora kosmicznego zgodnie z celami Strategii kosmicznej dla Europy:
- a) zmaksymalizowanie korzyści dla społeczeństwa i gospodarki Unii;
 - b) wspieranie konkurencyjności systemów i technologii kosmicznych, z uwzględnieniem w szczególności zagrożeń dla łańcuchów dostaw;
 - c) wspieranie przedsiębiorczości w przemyśle kosmicznym, *w tym rozwój przedsiębiorstw niższego szczebla*;
 - d) zwiększenie niezależności Unii w zakresie bezpiecznego i niezawodnego dostępu do przestrzeni kosmicznej, z uwzględnieniem aspektów podwójnego zastosowania.
- 13a. *Morza i oceany poprzez rozwój projektów i przedsięwzięć w obszarze niebieskiej gospodarki i zasady jej finansowania, w szczególności w zakresie przedsiębiorczości i gospodarki morskiej, odnawialnej energii morskiej i gospodarki o obiegu zamkniętym.*

ZAŁĄCZNIK III

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

1. Wielkość finansowania w ramach InvestEU (w podziale na segmenty polityki)

1.1 Wielkość podpisanych operacji

1.2 Zmobilizowane inwestycje

1.3 Kwota zmobilizowanego finansowania ze środków prywatnych

1.4 Osiągnięta dźwignia finansowa i efekt mnożnikowy

2. Zasięg geograficzny finansowania w ramach InvestEU (w podziale na segmenty polityki, **kraje i regiony na poziomie NUTS 2**)

2.1 Liczba krajów objętych **operacjami**

2.1a Liczba regionów objętych operacjami

2.1b Wolumen operacji w podziale na państwa członkowskie i regiony

3. Wpływ finansowania w ramach InvestEU

3.1 Liczba powstałych lub wspieranych miejsc pracy

3.2 Inwestycje wspierające cele klimatyczne, **a w stosownych przypadkach w podziale na segmenty polityki**

3.3 Inwestycje wspierające cyfryzację

3.3a Inwestycje wspierające transformację przemysłową

4. Zrównoważona infrastruktura

4.1 Energia: energia ze źródeł odnawialnych i **innych bezpiecznych i zrównoważonych bezemisyjnych i niskoemisyjnych źródeł energii** – dodatkowa zainstalowana moc (MW)

4.2 Energia: liczba gospodarstw domowych *oraz liczba obiektów publicznych i komercyjnych* z lepszą klasą zużycia energii

4.2a Energia: szacowane oszczędności energii uzyskane w ramach projektów w kWh

4.2b Energia: emisje gazów cieplarnianych w tonach ekwiwalentu CO₂, które udało się ograniczyć lub którym udało się zapobiec w ciągu roku

4.2c Energia: wolumen inwestycji w rozwój, przekształcanie infrastruktury w infrastrukturę inteligentną i modernizację infrastruktury zrównoważonej energii

4.3 Technologie cyfrowe: liczba dodatkowych gospodarstw domowych, *przedsiębiorstw lub budynków publicznych* posiadających dostęp szerokopasmowy do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, którą można zwiększyć do przepustowości mierzonej w gigabitach, *lub liczba utworzonych hotspotów WiFi*

4.4 Transport: zmobilizowane inwestycje, *zwłaszcza w sieć TEN-T*

– *liczba projektów dotyczących brakujących połączeń transgranicznych (w tym projekty związane z węzłami miejskimi, regionalnymi transgranicznymi połączeniami kolejowymi, platformami multimodalnymi, portami morskimi, portami śródlądowymi, połączeniami z portami lotniczymi oraz terminalami kolejowo-drogowymi sieci bazowej i kompleksowej TEN-T)*

– *liczba projektów przyczyniających się do cyfryzacji transportu, w szczególności poprzez wdrażanie ERTMS, RIS, ITS, VTMS / usług e-Maritime oraz SESAR*

– *liczba wybudowanych lub zmodernizowanych punktów zaopatrzenia w paliwa alternatywne*

– *liczba projektów przyczyniających się do bezpieczeństwa transportu*

4.5 Środowisko: inwestycje przyczyniające się do realizacji planów i programów wymaganych na mocy unijnego dorobku prawnego w dziedzinie środowiska dotyczące gospodarki wodnej, odpadów, przyrody oraz jakości powietrza

5. Badania naukowe, innowacje i cyfryzacja

5.1 Przyczynianie się do osiągnięcia celu zakładającego przeznaczenie 3 % unijnego PKB na badania, rozwój technologiczny i innowacje

5.2 Liczba wspieranych przedsiębiorstw realizujących projekty w zakresie badań naukowych i innowacji w **podziale na wielkość**

6. Małe i średnie przedsiębiorstwa

6.1 Liczba wspieranych przedsiębiorstw w podziale na wielkość (mikro-, małe, średnie przedsiębiorstwa oraz małe spółki o średniej kapitalizacji)

6.2 Liczba wspieranych przedsiębiorstw w rozbiciu na etapy rozwoju (początkowy, wzrost/ekspansja)

6.2a Liczba wspieranych przedsiębiorstw w podziale na państwa członkowskie i regiony na poziomie NUTS 2

6.2b Liczba wspieranych przedsiębiorstw w podziale na sektory według kodu NACE

6.2c Odsetek wolumenu inwestycji w segmencie MŚP skierowany do MŚP

7. Inwestycje społeczne i umiejętności

7.1 Infrastruktura społeczna: liczba miejsc w objętych wsparciem obiektach infrastruktury socjalnej i **dostęp do nich** w rozbiciu na sektory: mieszkalnictwo, edukacja, zdrowie itp.

7.2 Mikrofinansowanie oraz finansowanie społeczne: liczba **odbiorców mikrofinansowania** i objętych wsparciem przedsiębiorstw społecznych

7.5 Umiejętności: liczba osób, które zdobywają nowe umiejętności **lub które uzyskały potwierdzenie i poświadczenie umiejętności**: kwalifikacja w ramach kształcenia i szkolenia formalnego

ZAŁĄCZNIK IV

Program InvestEU - wcześniejsze instrumenty

A. Instrumenty kapitałowe:

- Europejski Instrument na rzecz Technologii (ETF98): decyzja Rady 98/347/WE z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie środków pomocy finansowej dla innowacyjnych i tworzących nowe miejsca pracy małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) – inicjatywa na rzecz wzrostu i zatrudnienia (Dz.U. L 155 z 29.5.1998, s. 43).
- TTP: decyzja Komisji w sprawie przyjęcia uzupełniającej decyzji dotyczącej finansowania działań z zakresu „Rynek wewnętrzny towarów i polityki sektorowe” Dyrekcji Generalnej ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu na 2007 r. oraz w sprawie przyjęcia decyzji ramowej dotyczącej finansowania działania przygotowawczego „UE przyjmująca swoją rolę w zglobalizowanym świecie” i czterech projektów pilotażowych: program „Erasmus” dla młodych przedsiębiorców, „Działania promujące współpracę i partnerstwa mikro- oraz małych i średnich przedsiębiorstw”, „Transfer technologii” i „Modelowe Ośrodki Turystyczne Europy” Dyrekcji Generalnej ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu na 2007 r. (C(2007)531).
- Europejski Instrument na rzecz Technologii (ETF01): decyzja Rady 2000/819/WE z dnia 20 grudnia 2000 r. w sprawie wieloletniego programu na rzecz przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) (2001–2005) (Dz.U. L 333 z 29.12.2000, s. 84).
- Instrument na rzecz Wysokiego Wzrostu i Innowacji w MŚP (GIF): decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1639/2006/WE z dnia 24 października 2006 r. ustanawiająca program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (2007–2013) (Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 15).

- Instrument „Łącząc Europę” (CEF): rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające instrument Łącząc Europę, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 680/2007 i (WE) nr 67/2010 (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 129), zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1).
- COSME EFG: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1287/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) (2014–2020) i uchylające decyzję nr 1639/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 33).
- Instrument kapitałowy InnovFin:
 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104);
 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1290/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020” – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1906/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 81.);
 - decyzja Rady nr 2013/743/UE z dnia 3 grudnia 2013 r. ustanawiająca program szczegółowy wdrażający program „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) i uchylająca decyzje 2006/971/WE, 2006/972/WE, 2006/973/WE, 2006/974/WE i 2006/975/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965).
- Okno inwestycyjne budowania zdolności w ramach EaSI: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1296/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI) i zmieniające

decyzję nr 283/2010/UE ustanawiającą Europejski instrument mikrofinansowy na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego Progress (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 238).

B. Instrumenty gwarancyjne:

- System poręczeń dla MŚP ‘98 (SMEG98): decyzja Rady 98/347/WE z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie środków pomocy finansowej dla innowacyjnych i tworzących nowe miejsca pracy małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) – inicjatywa na rzecz wzrostu i zatrudnienia (Dz.U. L 155 z 29.5.1998, s. 43).
- System poręczeń dla MŚP ‘01 (SMEG01): decyzja Rady 2000/819/WE z dnia 20 grudnia 2000 r. w sprawie wieloletniego programu na rzecz przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) (2001–2005) (Dz.U. L 333 z 29.12.2000, s. 84).
- System poręczeń dla MŚP ‘07 (SMEG07): decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1639/2006/WE z dnia 24 października 2006 r. ustanawiająca program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (2007–2013) (Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 15).
- Europejski instrument mikrofinansowy Progress – Gwarancja (EPMF-G): decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 283/2010/UE z dnia 25 marca 2010 r. ustanawiająca europejski instrument mikrofinansowy na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego Progress (Dz.U. L 87 z 7.4.2010, s. 1).
- Instrument podziału ryzyka (RSI):
 - decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1982/2006/WE z dnia 18 grudnia 2006 r. dotycząca siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013), oświadczenia Komisji (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1);
 - decyzja Rady nr 2006/971/WE z dnia 19 grudnia 2006 r. dotycząca programu szczegółowego „Współpraca”, wdrażającego siódmy program ramowy Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) (Dz.U. L 400 z 30.12.2006, s. 86);
 - decyzja Rady nr 2006/974/WE z dnia 19 grudnia 2006 r. dotycząca programu szczegółowego „Możliwości”, wdrażającego siódmy program ramowy Wspólnoty

Europejskiej w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) (Dz.U. L 400 z 30.12.2006, s. 299).

- EaSI–Gwarancja: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1296/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI) i zmieniające decyzję nr 283/2010/UE ustanawiającą Europejski instrument mikrofinansowy na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego Progress (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 238).
- Instrument gwarancji kredytowych w ramach COSME (COSME LGF): rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1287/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) (2014–2020) i uchylające decyzję nr 1639/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 33).
- Instrument dłużny InnovFin:
 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1290/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020” – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1906/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 81.);
 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104);
 - decyzja Rady nr 2013/743/UE z dnia 3 grudnia 2013 r. ustanawiająca program szczegółowy wdrażający program „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) i uchylająca decyzje 2006/971/WE, 2006/972/WE, 2006/973/WE, 2006/974/WE i 2006/975/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965).
- System poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego (CCS GF): rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylające decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221).

- Instrument Gwarancji Pożyczek Studenckich (SLGF): rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 50).
- Instrument finansowania prywatnego na rzecz efektywności energetycznej (PF4EE): rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1293/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia programu działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) i uchylające rozporządzenie (WE) nr 614/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 185).

C. Instrumenty podziału ryzyka:

- Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka (RSFF): decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1982/2006/WE z dnia 18 grudnia 2006 r. dotycząca siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013), oświadczenia Komisji (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1).
- InnovFin:
 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1290/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020” – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1906/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 81.);
 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).
- Instrument dłużny w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (CEF DI): rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające instrument „Łącząc Europę”, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 680/2007 i (WE) nr 67/2010 (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 129).
- Mechanizm finansowy na rzecz kapitału naturalnego (NCFF): rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1293/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie

ustanowienia programu działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) i uchylające rozporządzenie (WE) nr 614/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 185).

D. Specjalne instrumenty inwestycyjne:

- Europejski instrument mikrofinansowy Progress – Fonds commun de placements – fonds d'investissements spécialisés (EPMF FCP-FIS): decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 283/2010/UE z dnia 25 marca 2010 r. ustanawiająca europejski instrument mikrofinansowy na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego Progress (Dz.U. L 87 z 7.4.2010, s. 1).
- Fundusz Marguerite:
 - rozporządzenie (WE) nr 680/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r. ustanawiające ogólne zasady przyznawania pomocy finansowej Wspólnoty w zakresie transeuropejskich sieci transportowych i energetycznych (Dz.U. L 162 z 22.6.2007, s. 1);
 - decyzja Komisji z dnia 25 lutego 2010 w sprawie udziału Unii Europejskiej w Europejskim Funduszu na rzecz Energii, Zmiany Klimatu i Infrastruktury 2020 (fundusz Marguerite) (C(2010)941).
- Europejski Fundusz na rzecz Efektywności Energetycznej (EFEE): rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2010 z dnia 15 grudnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 663/2009 poprzez przyznanie pomocy finansowej Wspólnoty na projekty w dziedzinie energetyki (Dz.U. L 346 z 30.12.2010, s. 5).

ZAŁĄCZNIK V

Niedoskonałości rynku, nieoptymalne sytuacje w zakresie inwestycji, dodatkowość i wykluczone działania

A. Niedoskonałości rynku, nieoptymalne sytuacje w zakresie inwestycji i dodatkowość

Zgodnie z art. 209 rozporządzenia finansowego gwarancja UE odpowiada na niedoskonałości rynku lub nieoptymalne sytuacje w zakresie inwestycji (art. 209 ust. 2 lit. a)) i ma charakter dodatkowy, zapobiegając zastępowaniu potencjalnego wsparcia i inwestycji z innych źródeł publicznych lub prywatnych (art. 209 ust. 2 lit. b)).

Aby zapewnić zgodność z art. 209 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia finansowego, operacje z zakresu finansowania i inwestycji korzystające z gwarancji UE muszą spełniać wymogi określone w pkt 1 i 2 poniżej.

1. Niedoskonałości rynku i nieoptymalne sytuacje w zakresie inwestycji

Aby odpowiedzieć na niedoskonałości rynku lub nieoptymalne sytuacje w zakresie inwestycji, o których mowa w art. 209 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego, inwestycje objęte operacjami z zakresu finansowania i inwestycji muszą posiadać jedną z następujących cech:

- a) Charakter dobra publicznego (takiego jak kształcenie i umiejętności, opieka zdrowotna i dostępność, bezpieczeństwo i obrona wraz z infrastrukturą dostępną bezpłatnie lub za nieznaczną opłatą), ze względu na który operator lub przedsiębiorstwo nie mogą uzyskać dostatecznych korzyści finansowych.***
- b) Czynniki zewnętrzne, których operatorowi lub przedsiębiorstwu zazwyczaj nie udaje się zinternalizować, takie jak inwestycje w badania i rozwój, efektywność energetyczna, klimat czy ochrona środowiska.***
- c) Asymetria informacyjna, zwłaszcza w przypadku MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji, w tym wyższy poziom ryzyka związany z firmami na wczesnym etapie rozwoju, firmami posiadającymi głównie aktywa niematerialne i prawne lub niewystarczające zabezpieczenie czy też firmami prowadzącymi działalność o podwyższonym ryzyku.***

- d) *Transgraniczne projekty infrastrukturalne i związane z tym usługi lub fundusze zajmujące się inwestycjami transgranicznymi z myślą o zniesieniu fragmentacji i poprawie koordynacji na rynku wewnętrznym UE.*
- e) *Narażenie na większe ryzyko w niektórych sektorach, krajach czy regionach powyżej poziomu, jaki są w stanie lub są skłonne zaakceptować prywatne podmioty finansowe. Oznacza to, że ze względu na nowatorski charakter lub ryzyko związane z innowacjami lub niesprawdzoną technologią inwestycja nie zostałaby zrealizowana, a w każdym razie nie w takim samym stopniu.*
- f) *Nowe lub złożone przypadki niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. a) ppkt (iii) niniejszego rozporządzenia.*

2. Dodatkowość

Operacje z zakresu finansowania i inwestycji muszą spełniać wymóg dodatkowości w obydwu jej aspektach, o których mowa w art. 209 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego. Oznacza to, że operacje nie zostałyby zrealizowane, a w każdym razie nie w takim samym stopniu, przy użyciu innych źródeł publicznych lub prywatnych bez wsparcia z Funduszu InvestEU. Do celów niniejszego rozporządzenia przez operacje z zakresu finansowania i inwestycji rozumie się operacje spełniające następujące dwa kryteria.

- 1) *W celu uznania dodatkowości w stosunku do źródeł prywatnych, o których mowa w art. 209 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego, Fundusz InvestEU wspiera operacje z zakresu finansowania i inwestycji realizowane przez partnerów wykonawczych zajmujących się inwestycjami, które ze względu na ich specyfikę (charakter dobra publicznego, czynniki zewnętrzne, asymetria informacyjna, kwestie spójności społeczno-gospodarczej itp.) nie są w stanie wygenerować wystarczających zysków finansowych na poziomie rynkowym lub są uważane za zbyt ryzykowne (w porównaniu z poziomem ryzyka, jaki byłyby skłonne zaakceptować odpowiednie podmioty prywatne). Dlatego takie operacje z zakresu finansowania i inwestycji nie mają dostępu do finansowania rynkowego na rozsądnych warunkach, jeśli chodzi o ceny, wymogi dotyczące zabezpieczenia, rodzaj finansowania, termin płatności czy inne kwestie, i bez wsparcia publicznego nie zostałyby w ogóle zrealizowane, a w każdym razie nie w takim samym stopniu.*
- 2) *W celu uznania dodatkowości w stosunku do istniejącego wsparcia z innych źródeł publicznych, o których mowa w art. 209 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego, Fundusz InvestEU wspiera jedynie operacje z zakresu finansowania i inwestycji spełniające następujące warunki:*

- a) *operacje z zakresu finansowania i inwestycji nie zostałyby zrealizowane przez partnera wykonawczego, a w każdym razie nie w takim samym stopniu bez wsparcia z Funduszu InvestEU; oraz*
- b) *operacje z zakresu finansowania i inwestycji nie zostałyby zrealizowane, a w każdym razie nie w takim samym stopniu w ramach innych istniejących instrumentów publicznych, takich jak instrumenty finansowe działające na szczeblu regionalnym lub krajowym na zasadzie zarządzania dzielonego. Możliwe jest jednak wykorzystanie InvestEU i innych zasobów publicznych jako uzupełnienia, zwłaszcza gdy można uzyskać unijną wartość dodaną i gdy można zoptymalizować wykorzystanie zasobów publicznych do skutecznej realizacji celów danej polityki.*

Aby dowieść, że operacje z zakresu finansowania i inwestycji objęte gwarancją UE są dodatkowe w stosunku do istniejącego wsparcia rynkowego i innego wsparcia publicznego, partnerzy wykonawczy przedstawiają informacje na poparcie co najmniej jednego z poniższych elementów.

- a) *Wsparcie udzielane za pośrednictwem pozycji podporządkowanych w stosunku do innych kredytodawców publicznych lub prywatnych lub w ramach struktury finansowania.*
- b) *Wsparcie udzielane za pośrednictwem kapitału bądź quasi-kapitału lub długów z długimi okresami zapadalności, cenami, wymogami dotyczącymi zabezpieczenia czy innymi warunkami, które nie są w dostatecznym stopniu dostępne na rynku lub z innych źródeł publicznych. Wsparcie dla operacji o wyższym profilu ryzyka niż ryzyko akceptowane zazwyczaj w przypadku własnej standardowej działalności partnera wykonawczego lub wsparcie dla partnerów wykonawczych w razie przekroczenia ich zdolności do wspierania takich operacji.*
- c) *Udział w mechanizmach podziału ryzyka obejmujących obszary polityki, które narażają partnera wykonawczego na wyższe ryzyko niż ryzyko, jakie akceptuje zazwyczaj partner wykonawczy lub jakie są w stanie lub są skłonne zaakceptować prywatne podmioty finansowe.*
- d) *Wsparcie, które katalizuje/przyciąga dodatkowe finansowanie prywatne lub publiczne i stanowi uzupełnienie innych źródeł prywatnych i komercyjnych, zwłaszcza kategorii inwestorów zazwyczaj niechętnych ryzyku lub inwestorów instytucjonalnych, w wyniku sygnału wysłanego przez wsparcie udzielone z Funduszu InvestEU.*

- e) *Wsparcie udzielane za pośrednictwem produktów finansowych, które nie są dostępne lub nie są oferowane w wystarczającym stopniu w danych krajach lub regionach ze względu na brak rynku bądź też rynek słabo rozwinięty lub niekompletny.*

W przypadku operacji z zakresu finansowania i inwestycji realizowanych przez pośredników, zwłaszcza w przypadku wsparcia na rzecz MŚP, dodatkowość jest sprawdzana na poziomie pośrednika, a nie ostatecznego odbiorcy. Uznaje się, że dodatkowość ma miejsce, gdy Fundusz InvestEU wspiera pośrednika finansowego w tworzeniu nowego portfela o wyższym poziomie ryzyka lub w zwiększaniu liczby działań już obarczonych wysokim ryzykiem w porównaniu do ryzyka, jakie prywatne i publiczne podmioty finansowe są obecnie w stanie lub są skłonne zaakceptować w danym państwie członkowskim lub państwach członkowskich czy też regionach.

Gwarancji UE nie udziela się na wspieranie operacji refinansowania (takich jak zastąpienie istniejących umów kredytowych czy inne formy wsparcia finansowego dla projektów, które zostały już częściowo lub całkowicie zrealizowane), chyba że zaistniały wyjątkowe, należycie uzasadnione okoliczności, kiedy to wykazano, że operacja objęta gwarancją UE pozwoli na nową inwestycję w kwalifikującym się obszarze polityki na kwotę, która jest dodatkowa w stosunku do normalnego wolumenu działalności partnera wykonawczego lub pośrednika i stanowi co najmniej równowartość kwoty operacji spełniającej kryteria kwalifikowalności określone w niniejszym rozporządzeniu. Wspomniane kryteria dotyczące niedoskonałości rynku, nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji i dodatkowości mają zastosowanie także do operacji refinansowania.

B. Wykluczone działania

Fundusz InvestEU nie wspiera następujących działań:

- 1) działania ograniczające indywidualne prawa i wolność obywateli lub łamiące prawa człowieka;*
- 2) w dziedzinie działań obronnych wykorzystywanie, opracowywanie lub wytwarzanie produktów i technologii zakazanych obowiązującym prawem międzynarodowym;*
- 3) produkty i działania związane z tytoniem (produkcja, dystrybucja, przetwórstwo i handel);*
- 4) działania wykluczone na mocy art. [X] rozporządzenia [w sprawie programu „Horyzont Europa”]: badania nad klonowaniem ludzi w celach reprodukcyjnych; działania mające na celu zmiany dziedzictwa genetycznego człowieka, które mogłyby spowodować dziedziczenie takich zmian, działania służące tworzeniu ludzkich embrionów wyłącznie do*

celów badawczych lub w celu pozyskiwania komórek macierzystych, także za pomocą transferu jądra komórki somatycznej;

- 5) hazard (działania związane z produkcją, konstrukcją, dystrybucją, przetwarzaniem, handlem lub oprogramowaniem);*
- 6) handel w celach seksualnych oraz związana z tym infrastruktura, usługi i media;*
- 7) działania z udziałem żywych zwierząt wykorzystywanych do celów doświadczalnych i naukowych, o ile nie można zagwarantować zgodności z przyjętą przez Radę Europy Europejską konwencją o ochronie zwierząt kręgowych używanych do celów doświadczalnych oraz do innych celów naukowych;*
- 8) działalność deweloperska, tj. działania mające wyłącznie na celu remontowanie i wynajmowanie lub sprzedaż istniejących budynków, a także budowę nowych obiektów; kwalifikują się natomiast działania z zakresu nieruchomości związane z celami szczegółowymi InvestEU wymienionymi w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia lub z obszarami kwalifikującymi się do operacji z zakresu finansowania i inwestycji na mocy załącznika II do niniejszego rozporządzenia, takie jak inwestycje w projekty związane z efektywnością energetyczną czy mieszkaniem socjalnym;*
- 9) działalność finansowa taka jak zakup instrumentów finansowych lub obrót nimi; w szczególności wyklucza się interwencje służące wykupowi mającemu na celu wyprzedaż aktywów lub refinansowaniu mającemu na celu wyprzedaż aktywów;*
- 10) działania zakazane obowiązującym prawem krajowym;*
- 11) likwidacja, funkcjonowanie, przystosowanie lub budowa elektrowni jądrowych;*
- 12) inwestycje związane z wydobywaniem, przetwórstwem, dystrybucją, magazynowaniem lub spalaniem stałych paliw kopalnych i ropy naftowej oraz inwestycje związane z wydobywaniem gazu; wyłączenie to nie ma zastosowania do:*
 - (i) projektów, w przypadku których brak jest realnej alternatywy w postaci innej technologii;*
 - (ii) projektów związanych z zapobieganiem zanieczyszczeniom i ich kontrolą;*
 - (iii) projektów wyposażonych w instalacje do wychwytywania, składowania i utylizacji dwutlenku węgla; projektów przemysłowych lub badawczych prowadzących do znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w stosunku do wskaźników w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji;*

13) inwestycje w obiekty służące do trwałego składowania odpadów; wyłączenie to nie ma zastosowania do inwestycji w:

(i) lokalne składowiska stanowiące element pomocniczy projektu inwestycji przemysłowej lub wydobywczej, w przypadku której wykazano, że składowanie jest jedyną realną opcją przetwarzania odpadów przemysłowych lub wydobywczych powstałych w wyniku tej działalności;

(ii) istniejące składowiska w przypadku utylizacji gazu składowiskowego oraz promowania odzysku surowców ze składowisk i przetwarzania odpadów wydobywczych;

14) inwestycje w zakłady mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów; wyłączenie to nie ma zastosowania do inwestycji służących modernizacji istniejących zakładów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów do celów odzysku energii lub procesów recyklingu odpadów segregowanych takich jak kompostowanie i rozkład beztlenowy;

15) inwestycje w spalarnie służące przetwarzaniu odpadów; wyłączenie to nie ma zastosowania do inwestycji w:

(i) zakłady zajmujące się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu;

(ii) istniejące zakłady w przypadku zwiększenia efektywności energetycznej, wychwytywania spalin do celów składowania lub wykorzystania lub odzysku materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że inwestycje te nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładu w zakresie przetwarzania odpadów.

Partnerzy wykonawczy odpowiadają za zapewnienie zgodności w momencie podpisywania oraz monitorowanie zgodności operacji z zakresu finansowania i inwestycji z kryteriami wykluczającymi podczas realizacji projektu, a także za podjęcie w razie potrzeby stosownych działań zaradczych.
